

AZ ÖTLETTŐL A KÍSÉRLETI FÁZISON ÁT A GYAKORLATIG

A nők helyzetének javítása a Duna-régió munkaerőpiacain

KÉZIKÖNYV A
TÁRSADALMI
INNOVÁCIÓKRÓL

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

Közösségi innovációs kiadvány: A nők helyzetének javítása a Duna-régió munkaerőpiacain

Szerző: Dr. Lachezar Afrikanov

Tudományos szerkesztő: Dr. Jani Kozina

Közreműködők: A Szlovén Tudományos és Művészeti Akadémia Kutatóközpontja (Szlovénia), a Szerbiai Üzletasszonyok Szövetsége (Szerbia), a Közép-Tánulvány Regionális Innovációs Ügynökség Nonprofit (Magyarország), a LAG Sokolovsko (Cseh Köztársaság), a Herceg-Boszniai Megye Gazdasági Minisztériuma (Bosznia-Hercegovina), Nemzeti Menedzsment Iskola (Bulgária), PiNA Kulturális és Oktatási Egyesület (Szlovénia), Grazi Egyetem (Ausztria), Styrian Iron Road bejegyzett egyesület (Ausztria), Herceg-Boszniai Megyei Foglalkoztatási Hivatal (Bosznia-Hercegovina)

Grafikai tervezés: Iana Avramova

Kiadta a Bolgár Nemzeti Vezetési Iskola a WIN projekt konzorcium nevében

© 2026 WIN projekt konzorcium

Elektronikus kiadvány

www.interreg-danube.eu/projects/win

TÁMOGATÁSOK MEGKÖSZÖNÉSE

Ez a kiadvány a WIN projekt keretében készült, amelyet az Európai Unió az Interreg Duna-programon keresztül társfinanszíroz, és amelyet a Szlovén Tudományos és Művészeti Akadémia Kutatóközpontja (Szlovénia) koordinál. A WIN projekt a Duna-menti perifériás ipari régiókban elősegíti a nemek közötti egyenlőséget és a nők társadalmi-gazdasági szerepvállalásának erősítését azáltal, hogy támogatja a munkaerőpiachoz való hozzáférést javító társadalmi innovációk kidolgozását, kipróbálását és értékelését.

JOGI NYILATKOZAT

A jelen kiadványban szereplő információk és vélemények a szerzői, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió, az Interreg Duna-program vagy az irányító hatóság/közös titkárság hivatalos álláspontját. Sem az Európai Unió, sem bármely partnerintézmény nem tehető felelőssé a jelen kiadványban szereplő információk esetleges felhasználásáért.

Oktatási vagy nem kereskedelmi célú másolás, sokszorosítás forrásmegjelölés mellett megengedett.

Ajánlott hivatkozás: Afrikanov, L. (2026). Társadalmi innovációs kiadvány: A nők helyzetének javítása a Duna-régió munkaerőpiacain. WIN projekt konzorcium, Nemzeti Gazdasági Főiskola, Bulgária.

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

WIN

TARTALOMJEGYZÉK

1 Előszó

2 Összefoglaló

3 I. rész: Regionális történetek

4 Ausztria – a Stájer Vasútvidék régiója

5 Bosznia-Hercegovina – Herceg-Boszniai megye

6 Bulgária – Radomir régió

7 Csehország – Karlovy Vary régió

8 Magyarország – Komárom-Esztergom megye

9 Szerbia – Loznica régió

10 Szlovénia – Trbovlje

11 II. rész: Régiók közötti tapasztalatok

12 A WIN szellemének terjesztése

13 A résztvevők véleménye

14 A stakeholderek véleménye

15 Átvehető módszerek és bevált gyakorlatok

16 A legfontosabb szereplők ajánlásai

17 A pilotoktól a sikerhez vezető útig

ELŐSZÓ

A WIN programot azzal a céllal hozták létre, hogy javítsa a nők helyzetét a Duna-vidék perifériás ipari régióinak munkaerőpiacain. A projekt egy egyszerű megfigyelésből indult ki: sok akadály nem csupán gazdasági jellegű. Vannak köztük kulturális és intézményi akadályok is, amelyeket a helyi lehetőségek szerkezete, a sztereotípiák, a munka és a magánélet közötti egyensúly korlátai, valamint a támogató hálózatok és szolgáltatások elérhetősége alakítanak ki. Ezeknek a valós körülményeknek a kezeléséhez nem elegendők az egyszerű tevékenységek. Strukturált módszert igényel, amelynek keretében az érdekelt felekkel közösen kidolgozzák a megoldásokat, azokat valós körülmények között tesztelik, és nyíltan tanulnak a tapasztalatokból.

Éppen ezért a WIN két egymást kiegészítő kiadványt jelentetett meg. A WIN módszertani kézikönyv bemutatja munkánk hátterét, valamint azt, hogy a partnerség hogyan dolgozta ki, tesztelte és értékelte a társadalmi innovációkat hét kísérleti régióban. A most megjelent társadalmi innovációs füzet pedig az ezen folyamat eredményeire összpontosít. Bemutatja az egyes régiókban kidolgozott társadalmi innovációs ötleteket, kiemeli a kísérleti programba beválasztott innovációkat, és bemutatja, hogy a gyakorlatban mit valósítottak meg és milyen eredményeket értek el.

Az eredmények mind a megvalósítási tapasztalatokon, mind pedig a reflexiókon alapulnak. A projekt során a WIN Innovációs Csoportok keretében 26 ötletet dolgoztak ki közösen, és 13-at teszteltek kísérleti intézkedésként. A célcsoportok visszajelzéseket osztottak meg egy strukturált online kérdőív segítségével, amelyet a kísérleti projektek közötti tanulás és összehasonlítás céljából terveztek, és amely a megvalósított társadalmi innovációkat fedte le. A kérdőívet 2025 októberétől 2026 januárjáig osztották ki. Ezzel párhuzamosan az érdekelt felek interjúk és fókuszcsoportok keretében reflektáltak egy közös keretrendszer alapján, amely a WIN Innovációs Csoport tagjait és a partnerség külső érdekelt feleit is elérte.

Elégedett vagyok azzal, amit a WIN partnerség a fennálló korlátok között elért. A kísérleti projektek azt mutatják, hogy érdemi előrelépés lehetséges, ha a tudatosságnövelést konkrét részvételi lehetőségekhez kapcsolják, ha a készségek elsajátítása gyakorlatias és a következő lépésekhez kapcsolódik, valamint ha a közösséget és a hálózatokat nem „további előnyként”,

hanem alapvető mechanizmusként kezelik. Ugyanakkor az értékelés egyértelműen megfogalmazza, hogy milyen területeken van szükség a fejlesztésre: több gyakorlati foglalkozás, több idő a megbeszélésekre és a résztvevők közötti tapasztalatcserére, valamint egyértelműbb utólagos lépések, amelyek összekötik a kísérleti projekteket a hosszabb távú lehetőségekkel és az intézményi támogatással.

Ez a kiadvány a szakemberek és a regionális változás előmozdítói szélesebb körének szól. Ha ön önkormányzatoknál, munkaügyi szolgálatoknál, munkáltatói szervezeteknél, oktatási és ifjúsági intézményeknél, civil szervezeteknél vagy regionális fejlesztési szerveknél dolgozik, konkrét példákat, reális tapasztalatokat és olyan megközelítéseket találhat benne, amelyeket saját környezetéhez igazíthat. Az eszköztár bemutatja, hogyan lehet felépíteni a folyamatot. Ez a kiadvány pedig azt mutatja be, hogy milyen eredményeket hozhat ez a folyamat.

Dr. Jani Kozina

Project koordinátor, WIN Projekt

ÖSSZEFOGLALÓ

A WIN program a közös alkotás szakaszából a gyakorlati tesztelés szakaszába lépett a Duna-vidék hét perifériás ipari régiójában. A helyi WIN innovációs csoportok közösen kidolgoztak egy 26 társadalmi innovációs ötletből álló portfóliót, majd a partnerek 13 innovációt választottak ki megvalósításra, elsőbbséget adva azoknak, amelyek helyi szempontból relevánsak és a projekt időkeretein belül reálisan tesztelhetők voltak.

A megvalósított társadalmi innovációk a változáshoz vezető több, egymást kiegészítő utat mutatnak be. Egyes kísérleti projektek a férfiak által dominált környezetben a hozzáállás és a sztereotípiák megváltoztatására összpontosítottak azáltal, hogy az iskolák, a média, a közszimbólumok és a példaképek történetei révén láthatóvá tették a nőket. Mások a nők foglalkoztathatóságának és vállalkozói készségének erősítésére összpontosítottak olyan gyakorlati tanulási formák révén, amelyek kézzelfogható eredményeket és egyértelműbb következő lépéseket eredményeznek. Egy harmadik irányvonal a közösségeket és a hálózatokat erősítette, olyan bizalomteljes tereket teremtve, ahol a nők találkozhatnak, tanulhatnak és támogathatják egymást, ami gyakran a magabiztosság és a tartós cselekvés előfeltétele.

A résztvevők nagyra értékelték a támogató környezetet, a gyakorlati tanulást és a másokkal való kapcsolatteremtést. Ugyanakkor több gyakorlati elemet, több időt a megbeszélésekre és a kapcsolatteremtésre, valamint egyértelműbb utólagos lépéseket – például mentorálást, szakmai gyakorlatokat vagy további műhelymunkákat – szorgalmaztak, amelyek segítenek a tanultak gyakorlatba ültetésében. Az érdekelt felek hangsúlyozták, hogy a kísérleti projektek inkább kiindulópontot jelentenek, mint végcélt, és kiemelték az intézményi megalapozás és a szektorok közötti koordináció fontosságát, hogy a kísérleti kezdeményezések összekapcsolódhassanak a hosszabb távú munkaerő-piaci intézkedésekkel és programokkal.

A WIN egy egyszerű logikát követett: megismerni a helyi viszonyokat, az érintettekkel közösen kidolgozni az ötleteket, kipróbálni, mi megvalósítható, és strukturált módon tanulni.

Minden kísérleti régióban egy WIN innovációs csoport hozta össze a helyi szereplőket annak érdekében, hogy meghatározzák a nők munkaerő-piaci részvételét érintő kihívásokat, és összeállítsanak egy társadalmi innovációs ötletekből álló portfóliót. Ebből a készletből a partnerek kiválasztottak és megvalósítottak olyan kísérleti intézkedéseket, amelyek a projekt

időkeretein belül reálisan végrehajthatók voltak, ugyanakkor továbbra is jelentősen hozzájárultak a helyi szükségletek kielégítéséhez. A pilotprogramokat a résztvevők visszajelzései és az érdekelt felek véleménye alapján értékelték, így a projekt nem csupán konkrét tevékenységeket eredményezett, hanem újrafelhasználható tapasztalatokat is.

A WIN módszertani eszköztár gyakorlati részletességgel ismerteti ezt az útvonalat. A jelen kiadvány kiegészíti az eszköztárat azzal, hogy az útvonal eredményeire összpontosít: az ötletek gyűjteményére, a megvalósított társadalmi innovációkra, az eredményekre és a korai hatásjelekre, valamint azokra a tanulságokra, amelyeket mások is alkalmazhatnak. Dokumentálja az ötletektől a megvalósított kísérleti projektekig vezető regionális folyamatokat, és a régiók közötti tanulást átültethető megközelítésekre és ajánlásokra fordítja. A kiadványt olyan szakemberek és változáshozó szereplők, önkormányzatok és foglalkoztatási szolgálatok, munkáltatók és kamarák, oktatási és ifjúsági intézmények, nem kormányzati szervezetek, valamint regionális fejlesztési szereplők számára írták, akik változást szeretnének előidézni saját régiójukban.

A WIN RÖVIDEN

7

pilot régió és 7 WIN innovációs csoport a Duna-régió 7 megyéjében.

26

közösen kidolgozott társadalmi innovációs ötlet.

13

társadalmi innováció, amelyet már megvalósított pilot projektek keretében teszteltek.

Résztvevői visszajelzés: a megvalósított társadalmi innovációkat felölelő online kérdőív (2025. október – 2026. január), amelynek célja a tanulás, nem pedig statisztikai adatgyűjtés.

Stakeholderek véleményének felmérése: közös keretrendszer alapján végzett interjúk és fókuszcsoportos beszélgetések (2025. november – 2026. február), amelyek során 33 WIN Innovációs Csoport-taggal és 15 külső érdekelt féllel került sor megbeszélésre.

A kiadvány a WIN projekt számos eredménye alapján készült, amelyek a [WIN project website](#) -on elérhetőek:

- [Methodological toolkit for developing, testing and reflecting on social innovations \(D1.1.3\)](#)
- [Report on developed social innovation ideas \(D2.1.2\)](#)
- [Report on implemented social innovations \(D2.2.2\)](#)

- [Evaluation report based on participant online questionnaire \(D2.3.3/1\)](#)
- [Evaluation report based on stakeholder interviews and focus groups \(D2.3.3/2\)](#)

I. RÉSZ

REGIONÁLIS HÍREK

AUSZTRIA – A STÁJER VASÚTVIDÉK RÉGIÓJA

A nők láthatóvá tétele egy férfiak által dominált ipari környezetben

A Stájer Vasút régióban a partnerek és a helyi érdekelt felek úgy jellemezték a nők munkaerő-piaci helyzetét, hogy azt erőteljesen befolyásolja a munkahelyi kultúra és a tartós társadalmi elvárások egy történelmileg férfiak által dominált ipari környezetben. Ahelyett, hogy a „klasszikus” munkaerő-piaci beavatkozásokkal kezdtek volna, a regionális megközelítés a kulturális akadályokra, a sztereotípiákra és a női perspektívák láthatóságára összpontosított, mindezt olyan hozzáférhető formátumokkal ötvözve, amelyekkel mind a nők, mind a szélesebb közönség elérhető volt.

A regionális stratégia ezért három, egymást kölcsönösen erősítő intézkedést helyezett előtérbe: a lakosság figyelmének felkeltését egy erős helyi szimbólum segítségével, valós történetekkel rendelkező, látható példaképeket, valamint egy stabil hálózatot, ahol a nők találkozhatnak, támogathatják egymást, és az egyszeri rendezvényeken túl is életben tarthatják a témát.

Kidolgozott ötletek

Az osztrák WIN Innovation Group három ötletet dolgozott ki.

1. A „Nők hódítják meg az ipart és a bányászatot” című kreativitási pályázatot iskolai tudatosságnövelő kezdeményezésként hozták létre azzal a céllal, hogy megkérdőjelezzék a hagyományos nemi szerepeket, és a STEM-területeken, valamint az iparban való karriert a lányok és fiúk számára is elképzelhetővé és „természetesnek” tegyék. A kezdeményezés egyik kulcsfontosságú eleme az volt, hogy a nyertes üzenetet egy évig a régióban körbejáró busz segítségével nyilvános, mindennapi szimbólummá alakították.
2. A női mentorálás, a női példaképek létrehozásával, a verseny logikáját tartós láthatósággá bővítette. Az ötlet ötvözte a példaképek iskolai látogatásait egy olyan médiakampánnyal, amely rendszeresen bemutatja az iparban és a bányászatban dolgozó valódi nőket, hogy a „műszaki munkát végző nők” ismétlődő narratívává váljanak, ne pedig ritka kivételnek.

3. Erősebb hálózatok – erősebb nők, akik a folytonosságra összpontosítanak. A kezdeményezés célja az volt, hogy megerősítse a nők közötti hálózatépítést a régióban azáltal, hogy a meglévő „Iron Women” hálózatra építve létrehozott egy új, „Munka és ipar” nevű részleget, amely kifejezetten a perifériás ipari régiókban élő nők helyzetére összpontosít. Ezzel nap mint nap emlékeztet arra, hogy a nőknek is helyük van ezekben az ágazatokban.

Bevezetett társadalmi innovációk

Mindhárom ötlet egyetlen, egymással összekapcsolt csomagként valósították meg a Stájer Vasút régióban: egy fiataloknak szóló pályázat, egy példakép-program és médiamegjelenés, valamint egy hosszabb távú hálózati struktúra. Ezt a megközelítést azért választották, mert a régió a kulturális korlátokat és a sztereotípiákat tartotta a nők ipari térségekben való esélyeit leginkább befolyásoló tényezőnek.

1. pilot projekt: „A nők hódítják meg az ipart és a bányászatot” című kreativitási pályázat

A kreativitási pályázat arra ösztönözte a diákokat, hogy rajzok vagy tervek formájában ábrázolják elképzelésüket a nők jövőjéről az iparban és a bányászatban; a pályázatot iskolai bemutatók és nyilvános szavazás kísérte. A nyertes tervet ezután [buszon](#) helyezték el, amely egy éven át járta a régiót, így látható, mindennapi emlékeztetőként szolgált arra, hogy a nőknek is helyük van ezekben az ágazatokban.

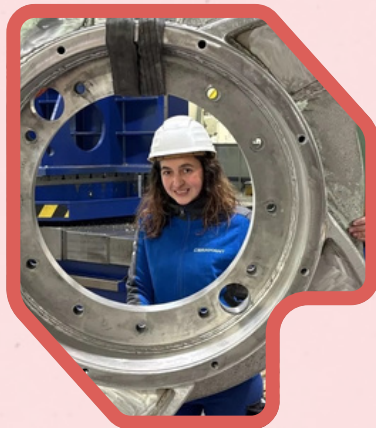

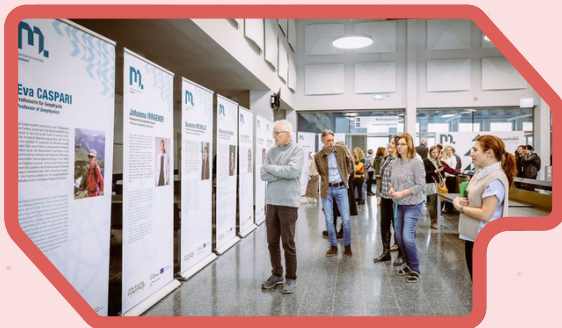
A program hat iskolában tartott előadások keretében mintegy 500 diákot ért el, melyeket PR-tevékenységek és online szavazás is kísért. A záróelőadás egy ikonikus helyszínen, a vasbányában került megrendezésre, ami még inkább megerősítette az üzenet és a helyi identitás közötti kapcsolatot.

2. pilot projekt: Női mentorprogram – női példaképek kialakítása

A pilot projekt iskolalátogatások és egy tartós regionális médiakampány keretében vonta be a női példaképeket. 2025 nyarán és őszén egy kampány keretében tizenegy, a bányászat, az ipar és a tudomány területén tevékenykedő nőt mutattak be: hetente jelentek meg róluk cikkek, amelyeket összehangolt közösségi média tevékenység révén terjesztettek. 500 középiskolás diák állt aktív kapcsolatban a példaképekkel az iskolájukban; a médiakampányt közlő magazin a régió összes háztartásába eljutott.

A történet elmélyítése és az intézményi történelemhez való kapcsolása érdekében a pilot projekt keretében a Montanuniversität Leoben együttműködésével létrehozták a [„100 év női szerepvállalás a bányászatban és a kohászatban – az úttörőktől napjainkig”](#) című kiállítást, amelyen több mint 30 roll-up-poszter mutatja be az úttörő nőket, valamint a jelenlegi tudományos és szakmai vezetőket. A kiállítás megnyitását követő első két napon több mint 500 látogatója volt, és a következő években meghosszabbítják, valamint rendszeresen bemutatják majd.

Pilot 3. Erősebb hálózatok – erősebb nők

A harmadik kísérleti programot a meglévő „Iron Women” hálózat keretében valósították meg egy új „Munka és ipar” részleg létrehozásával, amely a perifériás ipari régiókban dolgozó női munkavállalók igényeire és kihívásaira összpontosított. A tevékenységek között szerepeltek a karriertervezéssel, a pénzügyi biztonsággal és egyéb szakmai témákkal kapcsolatos műhelymunkák, előadások, coaching és hálózatépítő rendezvények.

Körülbelül 20 nő vett részt olyan hálózati tevékenységeken, mint a „Ladies of Leoben” vezetett túra és a 2025-ös Nemzetközi Nőnapon megrendezett összejevetel. Készült egy pub-kvíz is, mint játékos, könnyen megközelíthető formátum (kb. 40 várható résztvevővel). A pilotprojekt keretében kulturális történetmesélési szál is kialakult: egy „Die Einzige im Raum” („Az egyetlen a teremben”) című színdarab, amely tíz, 26–63 éves, erősen férfiak által dominált környezetben dolgozó nővel készített interjú alapul, és amelynek célja, hogy a megélt tapasztalatokat a szélesebb közönség számára is hozzáférhető formába öntse.

Az értékelés legfontosabb pontjai

Az osztrák kísérleti programok résztvevőinek visszajelzései alapján egyértelműen látszik, hogy nagyra értékelték a támogató környezetet, az érdekes tartalmakat, a beszélgetési lehetőségeket, valamint azt, hogy szociális kapcsolatokat és hálózatokat építhettek ki. A kreativitási pályázat kapcsán a válaszadók magas fokú elégedettségről és erős hajlandóságról számoltak be a jövőbeli részvételre vonatkozóan (90% válaszolt „igen”-nel), ugyanakkor több hálózatépítési lehetőséget, valamint erőteljesebb promóciót és nagyobb láthatóságot javasoltak.

A példakép-kampány esetében a motivációk erősen változásorientáltak voltak: a résztvevők változást akartak elérni, a lányokat és a fiatal nőket a műszaki oktatás és karrier felé ösztönözni, valamint a sztereotípiákat csökkenteni. Értékelték a nyitott, részvételi formátumot, ugyanakkor javasolták a célcsoport pontosabb meghatározását (korcsoportnak megfelelő) és a közösségi médiában való nagyobb láthatóságot.

A „Erősebb hálózatok – erősebb nők” kezdeményezés kapcsán a válaszadók nagyra értékelték a vitát és a tartalmat, valamint a szervezést és az elérhetőséget, és több gyakorlati példát, több időt a vitára, gyakrabban megrendezett eseményeket, valamint erőteljesebb promóciót javasoltak. Az érdekelt felek visszajelzései megerősítették Ausztria megközelítésének stratégiai választását: az ipari régiókban a társadalmi normák és sztereotípiák megváltoztatása nem „könnyű feladat”, hanem a munkaerőpiac hosszú távú változásának szükséges feltétele.

Tanulságok

- A perifériás ipari régiókban a kulturális korlátok és a sztereotípiák jelenthetik az elsődleges akadályt, ugyanakkor reális kiindulási pontot is kínálnak a cselekvéshez.
- A láthatóság akkor működik a legjobban, ha a mindennapi élet részévé válik, és nem csak egy egynapos üzenet marad. Egy busz, amely egy éven át járja a régiót, kiváló példája a „mindennapi normalizációnak”.
- A példaképek akkor a leghatékonyabbak, ha történeteiket idővel ismételtetik, és több csatornán (iskolák, média, kiállítások) jelennek meg.
- A hálózatok folytonosságot teremtenek. A munka beágyazása egy meglévő, megbízható struktúrába növeli a fenntarthatóságot, és megkönnyíti az alacsony küszöbű formátumok ismételt megvalósítását.

- A résztvevők következetesen erőteljesebb promóciót és több kapcsolatteremtési lehetőséget kértek; ez a programterv szerves része, nem pedig pusztán marketinges részlet.
- A kulturális formátumok (vezetett séták, vetélkedők, interjúk alapján készült színdarabok) láthatóvá tehetik a nők valós helyzetét, és bevonhatják azokat a közösségeket is, akik ritkán vesznek részt munkaügyi rendezvényeken.

**Interreg
Danube Region**

Co-funded by
the European Union

WIN

BOSZNIA-HERCEGOVINA – HERCEG-BOSZNAI MEGYE / 10. KANTON

A „Nem tudom, hol kezdjem” érzéstől a munkavállalásra és a vállalkozásra való gyakorlati felkészültségig

Herceg-Boszniai megyében a partnerek és a helyi érdekelt felek a nők munkaerő-piaci részvételét gátló tipikus akadályok mintázatát vázolták fel: az érdeklődés és a potenciál megvan, de a hivatalos foglalkoztatáshoz vagy a vállalkozásalapításhoz vezető út bonyolultnak, kockázatosnak tűnik, és egyedül nehéz eligazodni benne. Az érdekelt felek az adminisztratív bonyolultságra, a hivatalosítás és az ellenőrzések iránti félelemre, a magas társadalombiztosítási járulékokra, valamint a gyermekgondozási szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférésre mutattak rá mint olyan problémákra, amelyek elriaszthatják a nőket a következő lépés megtételétől, még akkor is, ha konkrét elképzeléseik és motivációjuk van.

A WIN a régióban végzett munkája ezért olyan megközelítést részesített előnyben, amely egyszerre építi a bizalmat és gyakorlatias is. Ahelyett, hogy elvont tudatosságnövelő üzenetekkel kezdtek volna, a regionális program arra összpontosított, hogy a nőket használható üzleti ismeretekkel lássa el, segítse őket a támogatási mechanizmusok és lehetőségek megértésében, valamint olyan környezetet teremtsen, ahol a nők kapcsolatokat építhetnek ki társaikkal, és kevésbé érzik magukat egyedül, miközben a foglalkoztatást vagy a vállalkozást fontolgatják.

Kidolgozott ötletek

A WIN Innovation Group három elképzelést dolgozott ki, amelyek együttesen egy átfogó folyamatot vázolnak fel, az alapvető készségektől kezdve a piacra lépés támogatásán át egészen a hosszabb távú ökoszisztéma kiépítéséig.

1. A „Lépj ki az árnyékból – Ne tapogatózz a sötétben” elnevezésű kezdeményezés ingyenes üzleti ismeretekről szóló képzést kínált munkanélküli nők számára, amelyhez ösztönzőkkel és pályázati lehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatás, valamint az „Entrepreneur’s shadow” program keretében biztosított mentorálás, továbbá állásbörze-műhelyek és egy programértékelő műhely is társult.

2. A „Lépj ki az árnyékból – Foglald el a helyed a piacon” elnevezésű program a nők piacra lépésének támogatására összpontosított: kézműves vállalkozások alapításának elősegítésével és vállalkozói ötletek megvalósításával, nyilvános pályázati felhívás, az egyes településeken szervezett tájékoztató napok, valamint a vállalkozás, a könyvelés, a jogi tanácsadás és a finanszírozás területén jártas szakértőkkel folytatott mentorálási programok és kerekasztal-megbeszélések révén.
3. A „Támogatás a szociális vállalkozások számára” program célja a szociális vállalkozói szellem bevezetése és erősítése volt a megyében, tudatosságnövelő formátumok, nyilvános pályázati felhívás és nyílt napok szervezésével, kiegészítve olyan intézkedésekkel, amelyek a szociális vállalkozások foglalkoztatási modelljeit megvalósíthatóbbá teszik.

Bevezetett társadalmi innovációk

A három ötlet közül a partnerek az üzleti ismeretekre irányuló képzést választották ki a kísérleti programhoz. Az indoklás egyértelmű volt: a képzés egy sürgető, széles körben megosztott igényt elégített ki, a projekt időkeretein belül megvalósítható volt, és a helyi foglalkoztatási és felnőttképzési szereplőkkel való együttműködés révén beépíthető volt a meglévő intézményi kapacitásokba. Ezzel párhuzamosan az érintettek olyan támogatási intézkedések kidolgozásán dolgoztak, amelyek célja a nők vállalkozói tevékenységének és munkaerő-piaci részvételének ösztönzése volt, így a képzést a hosszabb távú rendszerbeli intézkedések gyakorlati alapjaként pozícionálták.

1. Pilotprojekt: „Lépj ki az árnyékból – Ne tapogatózz a sötétben”: Üzleti ismeretek oktatása munkanélküli nők számára

A pilot programot 2025 novemberében és decemberében a Narodno sveučilište Livno egyetemmel együttműködésben valósították meg, mint ingyenes, akkreditált, 25 órás, moduláris üzleti alapismeretek képzési programot. A tananyag rendkívül gyakorlati témákat ölelt fel, mint például a költségkezelés, a költségvetés-tervezés, a bérszámfejtés, az adózás, a könyvelés, a kommunikáció és az üzleti tervezés. A program iránti érdeklődés nagy volt: a nyilvános felhívás közzétételét követő két napon belül beteltek a jelentkezési helyek, ami egyaránt megerősítette a program iránti igényt és a formátum vonzerejét.

A képzést kiegészítette a [„Step Out of the Shadow” elnevezésű állásbörze](#), amelyen két önbizalom-erősítő műhely is zajlott: „Freelance 101 – A nulláról az első munkáig” és „A potenciál ereje – A tehetségtől a lehetőségig”. 2025 decemberében egy fókuszcsoport keretében a partnerek, az érdekelt felek és a résztvevők összegyűltek, hogy értékeljék a programot, valamint megvitassák a fejlesztésre és a folytatásra vonatkozó javaslatokat.

A konkrét eredményeket tekintve a kísérleti program túlteljesítette a tervezett célokat: a tervezett 15 helyett 21 nő vett részt a programban. Tizenhét nő teljesítette az összes modult, kidolgozta saját üzleti tervét, és tanúsítványt kapott. A kísérleti program emellett egy gyakorlati tanulási infrastruktúrát is létrehozott: személyre szabott tananyagokat, valamint egy Google Classroom-felületet, amely hozzáférést, útmutatást és visszajelzést biztosított. A visszajelzésekből kitűnt, hogy a résztvevők nagyra értékelték a modulokat, valamint a mentorok szakértelmét és közvetlenségét.

Az értékelés legfontosabb pontjai

A résztvevői kérdőív egy egyértelműen meghatározott célcsoportot ír le: az összes válaszadó 30–64 éves nő volt; többségük szakképzésben vagy középfokú oktatásban részesült; és többségük munkanélküli volt. A közösségi média és a médiában megjelenő hirdetések voltak azok a leggyakoribb csatornák, amelyeken keresztül a nők tudomást szereztek a képzésről. A motivációk a tanulás és a jövőbeli lehetőségek köré csoportosultak, ideértve az új ismeretek elsajátítását, a munkalehetőségek feltérképezését és az inspiráció megszerzését a következő lépésekhez.

A résztvevők nagyra értékelték a barátságos és támogató légkört, a jó szervezést és az akadálymentességet, valamint a beszélgetési és üzleti hálózatépítési lehetőségeket. Az érdekelt felek visszajelzései megerősítették a résztvevők szemszögét, és kiemelték a bizalomépítő hatásokat, különösen azoknál a nőknél, akik hosszú munkanélküliség, külföldön töltött idő vagy gondozási feladatok után térnek vissza a munkaerőpiacra. Az érdekelt felek azt is kiemelték, hogy a strukturális akadályok továbbra is fennállnak (adminisztratív bonyolultság, gyermekgondozás), és hogy a következő lépésnek a mentorálás és további gyakorlati műhelyek – többek között a digitális írástudás terén – révén kell megerősítenie a nyomon követést.

Tanulságok

- Egy könnyen hozzáférhető, gyakorlati képzési program gyorsan felkeltheti az érdeklődést, ha a kezdéssel kapcsolatos valós akadályokat hivatott leküzdeni.
- A konkrét eredmények fontosak. Az üzleti tervek és az érvényes tanúsítványok segítettek a résztvevőknek abban, hogy ne csupán tájékozottak legyenek, hanem készen is álljanak a következő lépésre.
- A folytonosság a hiányzó láncszem. A visszajelzések egyértelműen a folyamatos mentorálás és további gyakorlati workshopok irányába mutattak, különösen az üzleti és digitális ismeretek terén.
- Az intézményi beágyazottság növeli a fenntarthatóság esélyét. A képzés úgy került kialakításra, hogy az intézmény szokásos tevékenységei keretében is folytatható legyen.
- A hozzáférési akadályokra fel kell készülni. A csoport egy része esetében a korlátozó tényezőként a korlátozott digitális készségeket és a számítógéphez való hozzáférés hiányát jelölték meg.

BULGÁRIA – RADOMIR RÉGIÓ

A kreatív készségektől a láthatóságig és a közösségig

A Radomir régióban sok nőnek jelentős családi és gondozási feladatai vannak. Még akkor is, ha a nők tanulmányokat vagy képzéseket végeznek, a foglalkoztatási lehetőségek és a munkavégzés diverzifikálásának lehetőségei továbbra is korlátozottak maradhatnak.

Ennek következtében a régióban sok nő olyan kreatív és kézműves tevékenységek felé fordul, mint a kerámia, az ékszerkészítés, a kézzel készített jegyzetfüzetek, a ruházati cikkek vagy a házi készítésű élelmiszerek. A készségek és a kreativitás gyakran kiemelkedőek, de a láthatóságot és a piacokhoz való hozzáférést a legnagyobb kihívásokként azonosították.

Kidolgozott ötletek

A WIN Innovációs Csoport három, egymásra épülő koncepciót dolgozott ki:

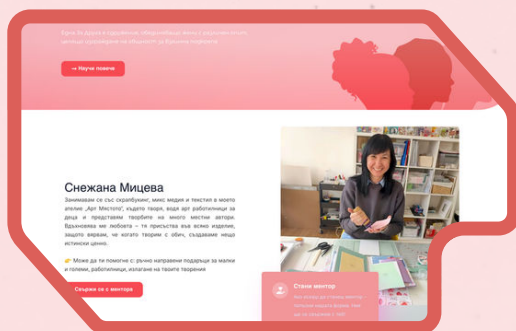
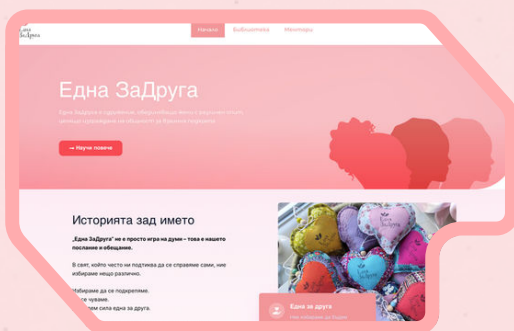
1. Az [EdnaZaDruga.com](https://ednazadruga.com) (Mindenkinek egyért, egy mindenkéért platform) – egy női vállalkozóknak és művészeknek szóló online platform – olyan digitális központként jött létre, amely e-boltot, sikertörténeteket, rendezvénynaptárt, mentorálási lehetőségeket és vállalkozói forrásokat egyesít, azzal a céllal, hogy növelje a láthatóságot és erősítse az együttműködést.
2. A nők számára létrehozott kreatív és támogató fizikai terek rendszeres találkozókat, műhelyeket, fesztiválokat és közösségi látogatásokat javasoltak Radomirban és a közeli falvakban, ötvözve a kreatív kifejezést a készségfejlesztéssel és a támogatással.
3. Az Edna Za Druga, egy nők támogatására, felhatalmazására és érdekeinek védelmére létrehozott egyesület, olyan formális struktúraként került kialakításra, amely képes fenntartani a közösség által vezérelt kezdeményezéseket, partnerségeket építeni és idővel megerősíteni a nők hangját.

Bevezetett társadalmi innovációk

A Radomirban kidolgozott három ötlet közül a partnerek kettőt valósítottak meg, amelyek a projekt időtartama alatt tesztelhetők voltak, és egymást kölcsönösen erősítik: az egyik egy digitális közösségi tér révén biztosít láthatóságot és kapcsolódási lehetőségeket, a másik pedig egy erre a célra kialakított fizikai tér és egy működő helyi hálózat révén teremt folytonosságot és bizalmat. Az egyesületi ötlet a hálózat kiforrását követően a fenntarthatóság szempontjából logikus következő lépés marad.

1. EdnaZaDruga.bg, online platform női vállalkozók és művészek számára

Az [Edna ZaDruga online platform](#) egy olyan praktikus digitális térként jött létre, ahol a nők információkat találhatnak, tapasztalatokat oszthatnak meg, láthatóságot szerezhetnek és kapcsolatba léphetnek egymással. A kezdetektől fogva nem csupán egy weboldal létrehozása volt a cél, hanem egy közösség felépítése, azzal a hosszú távú elképzeléssel, hogy a nők bemutathassák és kínálhassák kézzel készített termékeiket, kézműves alkotásaikat, ételeiket és szolgáltatásaikat.

A megvalósítás során a platform felépítését és folyamatos karbantartását ötvözték a helyi kezdeményezésű tartalomfejlesztéssel, amely magában foglalta a régióbeli nők történeteinek összegyűjtését és bemutatását, valamint a helyi közreműködők és mentorok bevonását. A platform strukturált menüpontokkal (Főoldal, Könyvtár, Mentorok és egy jövőbeli Bolt részleg) indult el, és egy aktív Facebook-oldal is támogatta a kommunikáció és a láthatóság erősítése érdekében.

A pilot projekt lezárásáig a kezdeményezés konkrét eredményeket és a közösség részéről érkező pozitív visszajelzéseket tudhatott magáénak: 699 követő a kapcsolódó [Facebook-oldalon](#), több mint 130 közzétett bejegyzés, több mint 10 nyilvánosságra hozott személyes történet, valamint a platformon keresztül elérhető helyi mentorok hálózata.

Pilot 2. Női Közösségi Hálózat Edna ZaDruga

A Női Közösségi Hálózat egy helyi közösségi kezdeményezésként jött létre, amely Radomirban egy erre a célra kialakított helyszínen hozza össze a nőket, és gyakorlati workshopokat, mentorálást, valamint kölcsönös támogatást kínál a készségek fejlesztése, az önbizalom erősítése és a társadalmi befogadás elősegítése érdekében.

A város központjában létrehoztak egy külön közösségi teret, amely a műhelyek, rendezvények és találkozók fő helyszínévé vált. A program továbbra is helyi kezdeményezésű maradt, a témákat a résztvevők által kifejezett érdeklődés és igények határozták meg.

A pilot projekt egy folyamatosan működő, dinamikus női hálózatról számolt be: huszonnégy műhelymunkát és számos találkozót szerveztek, melyeket egy helyi mentorhálózat és a rendszeres interakciót és kölcsönös bátorítást lehetővé tevő stabil környezet támogatott. A lebonyolított műhelymunkák között voltak kézműves foglalkozások (8), könyvklub-találkozók (4), művészetterápiás foglalkozások (3), ékszerkészítő foglalkozások (2), szépségápolási és önépítési foglalkozások (2) valamint digitális eszközökkel kapcsolatos foglalkozások (2).

Az értékelés legfontosabb pontjai

A résztvevők visszajelzései szerint a nők leggyakrabban barátaiktól, kollégáiktól vagy más személyes ismerőseiktől hallottak a kezdeményezésről, ezt követte a közösségi média. A motivációk sokfélék voltak, de két tényező emelkedett ki: az új ismeretek megszerzésének vágya és az új emberekkel való ismerkedés. A válaszadók nagyra értékelték a barátságos és támogató légkört, a beszélgetési lehetőségeket, a jó szervezést és a hozzáférhetőséget, valamint az érdekes tartalmat, miközben a fő előnyként az új ismeretek és készségek megszerzését emelték ki.

A stakeholderek visszajelzései két fontos üzenetet hordoznak. Először is: a digitális láthatóság kulcsfontosságú a nők kreatív tevékenységeinek fenntartása és a lehetőségek bővítése szempontjából; kiemelték, hogy a gyakorlati digitális készségeket fejlesztő műhelymunkákat mindenképpen folytatni kell, kihasználva a WIN keretében létrehozott teret és eszközöket (beleértve a platformot és a Facebook-oldalt). Másodszor, az érdekelt felek a kísérleti projektek legnagyobb értékeként a bizalmat, a közösséget és az önálló együttműködést emelték ki, amelyek alapot teremtenek a hosszabb távú változáshoz, még a kísérleti projekt időtartamán túl is.

Rámutattak továbbá olyan tartós akadályokra is, mint a sztereotípiák és a helyi önkormányzati struktúrákkal való nehéz kapcsolatok, miközben megvitatták a helyi hatóságokkal való kommunikáció javítására irányuló gyakorlati stratégiákat, az eredményeket a regionális fejlesztés szempontjából értelmezve.

Tanulságok

- Radomirban sok nő már rendelkezik szakértelemmel. A gátló tényezők a láthatóság, az önbizalom és a piacra jutás lehetőségei.
- Egy digitális platform akkor nyer értelmet, ha nem csupán technikai terméként, hanem közösségi térként működik, ahol helyi hangok, történetek és mentorok jelenléte is szerepet kap.
- Egy erre a célra kialakított fizikai tér elősegíti a folyamatosságot és a bizalom kialakulását. A hálózat stabilitását a rendszeres találkozók, a gyakorlati workshopok és a barátságos légkör biztosította.
- A gyakorlati workshopok formája fontos. A bevált programkínálat kézműves készségeket, művészeti formákat és digitális eszközökkel kapcsolatos workshopokat tartalmazott, nem pedig egyetlen képzési modellt.
- A fenntarthatóság jelei lehetnek társadalmi és viselkedési jellegűek: a társak közötti hálózatok, a visszatérő részvétel és az önálló együttműködés a hosszú távú potenciál korai mutatói.
- Az intézményi kapcsolatok alakítják a lendületet. Ahol az önkormányzati együttműködés nehéz, a helyi szereplők hangsúlyozták, hogy az eredményeket a regionális fejlesztési érték szempontjából kell értelmezni, és továbbra is konstruktív csatornákat kell építeni.

CSEHORSZÁG – KARLOVY VARY RÉGIÓ

A női vállalkozói szellem erősítése és a nemek közötti egyenlőséget biztosító döntések korai kialakítása

A Karlovy Vary régióban a WIN Innovációs Csoport két, egymással összefüggő tényezővel foglalkozott, amelyek meghatározzák a nők mindennapi életében megnyíló lehetőségeket. Azoknak a nőknek, akik már vállalkozók, vagy vállalkozás indítását fontolgatják, gyakran szükségük van egy biztonságos környezetre, hitelességre és társaik támogatására ahhoz, hogy önbizalmuk növekedjen, gyakorlati tapasztalatokat cserélhessenek, és ötleteiket tettekre válthassák. Ugyanakkor a nemi sztereotípiák már korán, amikor a fiatalok a középfokú oktatásról és a jövőbeli pályaválasztásról hoznak döntéseket, elkezdik befolyásolni az oktatási és karrierbeli döntéseiket.

Ez egy olyan regionális megközelítéshez vezetett, amely szándékosan ötvözte a változás két szintjét: egy közösségi alapú ökoszisztémát az üzleti életben tevékenykedő nők számára, valamint egy strukturált formátumot, amely segít a diákoknak a munkaerőpiaci realitásokon és a nemek közötti egyenlőségen elgondolkodni abban a pillanatban, amikor döntéseiket meghozzák. A két csoport egyidejű megszólítása lehetővé teszi, hogy ne csak a jelenlegi lehetőségekre, hanem a jövőbeli döntésekre is hatást gyakoroljunk.

Kidolgozott ötletek

A WIN Innovációs Csoport összesen öt társadalmi innovációt javasolt. Kettő közvetlenül a nőkre összpontosított, különös tekintettel a vállalkozói szellemre és a vállalkozói készségekre. Három pedig a fiatalokat célozta meg, hogy elősegítse a tájékozott pályaválasztást és csökkentse a nemi sztereotípiákat. Ezek az ötletek együttesen egy olyan útvonalat jelölnek ki, amely a korai tudatosságtól a már aktív vagy a munkaerőpiacra belépő nők gyakorlati támogatásáig vezet.

1. „BusinessWomen without Borders”: egy jogilag bejegyzett egyesület és alulról építkező hálózat női vállalkozók és leendő vállalkozók számára, amely ötvözi az oktatást, a mentorálást, a kapcsolatteremtést és a női vállalkozói történetek népszerűsítését.

2. Iskolai projektnap a nemek közötti egyenlőségért: egy strukturált, egynapos iskolai program, amely karrierépítési eszközöket, tehetségértékelést és valós történeteket használ annak érdekében, hogy a diákok elgondolkodjanak a sztereotípiákról és megalapozottabb döntéseket hozzanak.
3. Motivációs műhelyek a nemek közötti egyenlőség előmozdítására: 18 órás műhelysorozat középiskolás diákok számára, amely ötvözi a gyakorlati foglalkoztathatósági készségeket és a munkaerőpiaci ismereteket.
4. Beszélgetések iskolai végzetekkel: foglalkozások egykori diákokkal, akik a diákok számára közel álló példaképekként segítenek megérteni az oktatási pályákat és megkérdőjelezni a szakmákkal kapcsolatos nemi sztereotípiákat.
5. Képzési program leendő vállalkozók számára: átfogó tanulási és gyakorlati program azoknak a nőknek, akik vállalkozást szeretnének indítani vagy bővíteni, ötvözve a készségfejlesztést, az inspirációt és a támogatást.

Bevezetett társadalmi innovációk

Az öt javasolt ötlet közül kettőt választottak ki kísérleti megvalósításra. A kiválasztás megvalósíthatósági és relevanciabeli szempontok alapján történt: az egyik kezdeményezés tartós támogatási struktúrát hozhat létre az üzleti életben tevékenykedő nők számára, míg a másik egy egyszerű, máshol is alkalmazható modellként tesztelhető egy valódi iskolai környezetben, amelynek kiterjesztése a meglévő regionális együttműködések révén megvalósítható.

1. pilot projekt: Határok nélküli üzletasszonyok

A [BusinessWomen without Borders](#) jogilag bejegyzett egyesületként és közösségi térként jött létre a női vállalkozók, valamint a vállalkozói pályára lépést fontolgató nők számára. A kísérleti projekt alapkonceptiója szándékosan alulról felfelé építkező volt: a rendszeres találkozók biztonságos környezetet teremtettek a valós üzleti kihívások megosztásához, a bizalomépítéshez és a résztvevők közötti együttműködés kialakításához.

A projekt keretében hálózatépítés és tapasztalatcsere, mentorálás induló vállalkozók

számára, valamint marketingtevékenységek és egy online katalógus révén történő ismertségnövelés valósult meg. A kísérleti program nem csupán az egyes rendezvények lebonyolításán túlmutató, a későbbi kiterjesztésre utaló jeleket is adott: mintegy 20 olyan találkozót szerveztek, amelyek ötvözték az oktatást és a hálózatépítést; a közösség a várt ~20 tagról ~50 aktív tagra bővült, és összesen körülbelül 150 nő vett részt az online és személyes programokon.

A részvételen túl a pilot program konkrét piaci és együttműködési eredményekről is beszámol, ideértve az új együttműködéseket, valamint azokat az eseteket, amikor a tagok állandó ügyfeleket szereztek, illetve partnerségeket kötöttek a gasztronómiai szektor szereplőivel.

2. pilot projekt: a nemek közötti egyenlőség napja az iskolában

Ez a pilot projekt azt vizsgálta, hogy egy jól megtervezett, négyórás iskolai beavatkozás képes-e érdemi önreflexiót kiváltani a munkaerőpiaci valóságról és a nemi sztereotípiákról abban az időszakban, amikor a diákok fontos tanulmányi döntések előtt állnak.

[A projekt nap](#) a 7–9. osztályos tanulók számára készült, és olyan pályaválasztási eszközökkel, az egyéni erősségek átgondolásával, valamint nemek szerinti kategorizálás nélkül bemutatott gyakorlati példákkal foglalkozott.

A megvalósított program keretében egy webes pályázati felületet használtak, amely az alapvető pénzügyi ismeretek elsajátításához kapcsolódott, és a Regionális Kereskedelmi Kamara közreműködésével valósult meg. A pilot programról szóló jelentés szerint két osztályból (8. és 9. évfolyam) összesen 27 diák vett részt. A diákok nagyra értékelték az interaktivitást, a kis csoportos munkát és a nyílt kérdések-válaszok részét, és a tevékenységet egyszerű szerkezetének és a meglévő eszközök használatának köszönhetően könnyen átültethetőnek tartják. A reflexióra és a megbeszélésre szánt időteret biztosítva a tevékenység segítette a diákoknak abban, hogy a pályaválasztást nyitottabbnak, rugalmasabbnak és a hagyományos nemi szerepekkel kapcsolatos elvárások által kevésbé korlátozottnak lássák.

Az értékelés legfontosabb pontjai

A „BusinessWomen without Borders” program résztvevőinek visszajelzései erős érdeklődést tükröznek az emberekkel való találkozás, az új ismeretek elsajátítása és az inspiráció keresése iránt. A válaszadók nagyra értékelték az üzleti kapcsolatépítési lehetőségeket, a tartalmat, valamint a barátságos és támogató légkört, és arról számoltak be, hogy javultak társadalmi kapcsolataik és a támogatás, bővültek ismereteik és készségeik, valamint új lehetőségeket fedeztek fel. Szinte minden válaszadó kijelentette, hogy szívesen részt venne ismét hasonló rendezvényeken, és az értékelés olyan kézzelfogható eredményeket emel ki, mint a vállalkozásokat indító nők és a hálózat keretein belül kialakuló új együttműködések.

Az iskolai projektnap kapcsán a diákok kiemelték az érdekes tartalmat, a jó szervezést, az új ismeretek elsajátítását és a beszélgetési lehetőségeket. Az általános elégedettség magas volt, és a diákok többsége szívesen részt venne ismét hasonló rendezvényeken. Az érdekeltek visszajelzései a kísérleti projektek mellett a folytonosságot és a szisztematikusan intézkedéseket emelték ki, ideértve a rugalmas foglalkoztatási formákat, a gyermekgondozás jobb elérhetőségét, valamint a műszaki területeken, a digitalizációban és a vezetői készségek terén a nők számára biztosított oktatási és átképzési lehetőségeket.

Összességében az értékelés megerősíti, hogy a gyakorlati támogatás, az erős közösségi érzés és a korai tudatosságnövelés ötvözése értelmes és helyi szempontból releváns megközelítést eredményez a nők munkaerő-piaci helyzetének javításához.

Tanulságok

- A női vállalkozók számára nyújtott két szintű cselekvési támogatás és az iskolákban végzett korai pályaorientációs munka összekapcsolása egy átfogóbb regionális változási logikát eredményez, mint bármelyikük önmagában.
- A közösségi alapú vállalkozástámogatásban a közösséghez tartozás és a bizalom azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik a gyakorlati tanulást, a mentorálást és az együttműködést.
- A hálózat bővítése szervezeti tervezést igényel: a kiszámítható kommunikáció és a szerepek egyértelmű megosztása biztosítja a folytonosságot a közösség növekedése során.
- Egy rövid, jól felépített iskolai projektnap elgondolkodtathat, de a hosszabb távú hatáshoz az iskolai ritmusba beágyazott nyomonkövetési tevékenységekre van szükség.
- A hosszú távú előrelépés a folytonosságtól és a rendszerintézkedésektől (rugalmas munkavégzés, gyermekgondozás, átképzési lehetőségek) függ, a kísérleti projektek mellett.

MAGYARORSZÁG – KOMÁROM- ESZTERGOM MEGYE

A „normális” fogalmának megváltoztatása egy férfiak által dominált ipari környezetben

A magyar pilot régióban a partnerek és a stakeholderek úgy jellemezték a nők munkaerőpiaci helyzetét, hogy azt erősen befolyásolja a munkahelyi kultúra és a mindennapi társadalmi normák. Ilyen környezetben a készségfejlesztés önmagában nem mindig a leghatékonyabb eszköz. A hozzáállások, a sztereotípiák és a „természetesnek vett” elvárások észrevétlenül is meghatározhatják, hogy kit bátorítanak, kit léptetnek elő, és kinek a munkáját ismerik el.

A regionális program ezért egy szokatlan, de stratégiai kiindulási pontot választott: közvetlenül a férfiakhoz fordult, hozzáférhető formában, és vádaskodás nélkül ösztönözte őket a reflexióra. A cél nem az volt, hogy „megnyerjék a vitát”, hanem hogy teret teremtsenek a párbeszédnek, amely fokozatosan megváltoztathatja a mindennapi viselkedést otthon és a munkahelyen.

Kidolgozott ötletek

A magyarországi WIN Innovációs Csoport öt ötletet dolgozott ki, amelyek egyaránt érintik a kulturális változásokat és a munkaerőpiac gyakorlati körülményeit.

1. A férfiak szemléletét formáló podcast-sorozat: egy könnyen érthető podcast-formátum, amely közvetlenül foglalkozik a nemi sztereotípiákkal, és arra ösztönöz, hogy elgondolkodjunk azon, hogyan befolyásolják a szemléletmódok a nők lehetőségeit.
2. Jó gyakorlatok bemutatása a munkáltatók számára: olyan, nők számára barátságos munkahelyi megközelítések példáinak gyűjtése és megosztása, amelyek arra ösztönzik a munkáltatókat, hogy támogató gyakorlatokat vezessenek be.
3. Pénzügyi oktatás nők számára: gyakorlati ismeretek, amelyek erősítik a nők pénzügyi ismereteit és döntéshozatali képességeit.

4. Tudatosságnövelő rendezvények: nyilvános programok és párbeszéd a nemek közötti egyenlőség témáinak nagyobb láthatóságának biztosítása és a közösségi vita ösztönzése érdekében.
5. A nők számára legjobb munkahely díj: egy elismerési program, amelynek célja a munkáltatók motiválása és azoknak a munkahelyeknek a kiemelése, amelyek kedvező feltételeket teremtenek a nők számára.

Bevezetett társadalmi innovációk

Végül úgy döntöttek, hogy a podcast-koncepciót (NEMIGEN) valósítják meg kísérleti kezdeményezésként. A kiválasztás mögött pragmatikus és stratégiai megfontolások álltak: ez a formátum képes túllépni a „már meggyőzött” körökön, bevonhatja a férfiakat mint a munkahelyi kultúrát meghatározó kulcsfontosságú csoportot, és ötvözi a széles körű elérhetőséget az alacsony küszöbű, megismételhető tanulással.

1. Pilot NEMIGEN – Podcast-sorozat a nemi sztereotípiákról

A NEMIGEN egy [nyolc részes podcast-sorozat](#), amelynek célja, hogy megkérdőjelezze a nőkről kialakult, makacs nemi sztereotípiákat, különös figyelmet fordítva arra, hogy a férfiak hozzáállása hogyan befolyásolja a nők helyzetét a munkaerőpiacon és a társadalomban általában.

A sorozat játékos, könnyen befogadható formátumot alkalmaz, amely ötvözi a humort, a valós élettapasztalatokat, szociológusok és pszichológusok szakértői véleményét, valamint közszereplőkkel és „hétköznapi emberekkel” folytatott beszélgetéseket. Minden epizód egy provokatív, igen-nem típusú kérdés köré épül, amely tükrözi a gyakori sztereotípiákat, és arra ösztönzi a hallgatókat, hogy gondolják át a mindennapi feltételezéseiket.

A pilotepizód a professzionális produkciót gondosan kidolgozott megvalósítási koncepcióval ötvözte. A műsorvezetőket hitelességük és közismertségük alapján választották ki, a sorozatot pedig a főbb platformokon tették közzé, amit a közösségi médián és partnerhálózatokon keresztül folytatott folyamatos promóció is támogatott. A projekt egyik megkülönböztető eleme az volt, hogy a vitába mesterséges intelligencia által generált válaszokat is bevontak kiegészítő „hangként”, amelyek nem válaszok adására, hanem a reflexió és a kritikus gondolkodás ösztönzésére szolgáltak.

A pilotprogram elérését és nézettségét tekintve kiemelkedő országos ismertségről számol be. Nyolc epizódot készítettek és tettek közzé, és a sorozat több mint 200 000 hallgatót és nézőt ért el országszerte.

Az értékelés legfontosabb pontjai

A NEMIGEN-nel kapcsolatos online felmérés kor és nem tekintetében vegyes közönséget ért el, a válaszadók szinte egyenlően oszlottak meg nők és férfiak között. A közösségi média volt a leggyakoribb csatorna, amelyen keresztül az emberek megismerkedtek a podcasttal, ezt követték a személyes kapcsolatok, valamint az egyesületek és civil szervezetek.

A jelentett hatások összhangban vannak a kísérleti projekt céljaival. A hallgatás után sok válaszadó elmondta, hogy a podcast elgondolkodtatta őket saját hozzáállásukról, és a többség jelezte, hogy biztosan másképp fog viselkedni a munkahelyi vagy magánéletében, míg mások azt mondták, hogy talán így fognak tenni. A válaszadók a legértékesebb tanulságok között kiemelték a nők munka-magánélet egyensúlyával kapcsolatos tudatosság növekedését és a nők munkaerő-piaci helyzetének jobb megértését. Az érdekelt felekkel készített interjúkban elhangzott, hogy a podcastot élő tudatosságnövelő rendezvények és közönségtalálkozók egészítették ki, hogy az online formátumon túl is teret teremtsenek a párbeszédnek.

Tanulságok

- Az ipari régiókban a kulturális normák és a mindennapi nyelvhasználat a munkaerőpiac „infrastruktúrájának” részét képezik, és meghatározzák a nők lehetőségeit.
- A népszerű és szórakoztató műsorformátumok csökkenthetik az ellenállást, és utat nyithatnak olyan érzékeny témák felé, amelyekről egyébként nehéz nyilvánosan beszélni.
- A hiteles műsorvezetők és a valós történetek segítenek bevonni a közönséget, különösen a férfiakat, akik egyébként talán nem foglalkoznának a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tartalmakkal.
- A szakértői beteketés és a saját élmények ötvözése erősíti a bizalmat, és biztosítja, hogy a vita egyszerre legyen érdekes és a valósághoz kötött.

Ahhoz, hogy a kezdeményezés hosszú távú hatást gyakoroljon, a széles körű elérésnek intézményi szintű bevezetéssel kell párosulnia, például az egyes epizódok beépítésével a HR-képzésekbe, a munkahelyi sokszínűségi programokba, az oktatásba vagy a foglalkoztatási szolgáltatásokba.

SZERBIA – LOZNICA RÉGIÓ

Women's Ethno Hub: a hagyományok, a digitális készségek és az új gazdasági lehetőségek ötvözése

Loznicában sok nő kézműves tevékenységekkel, házi készítésű termékekkel, falusi turizmussal és kisüzemi termeléssel járul hozzá a háztartás jövedelméhez, gyakran vidéki és perifériás térségekben. Munkájuk azonban láthatatlan maradhat a piacon, míg a fiatalabb nők korlátozott helyi lehetőségekkel és a gyakorlati továbbképzési lehetőségek hiányával szembesülhetnek.

A szerb regionális megközelítés egy koherens elképzeléssel reagált erre: a nők munkaerő-piaci bevonását ökoszisztéma-szintű kihívásként kezelni, nem pedig egyedi beavatkozásként. A Women's Ethno Hub kezdeményezés keretében a kísérleti régió 2025 szeptemberétől decemberéig szándékosan három egymást kiegészítő társadalmi innovációt tesztelt, összekapcsolva a digitalizációt, a piaci hozzáférést, a fenntarthatóságot és a társadalmi vállalkozói szellemet.

Kidolgozott ötletek

A szerbiai WIN Innovation Group három ötletet dolgozott ki a Women's Ethno Hub koncepció keretében.

1. A digitális oktatáson és a piacra való jobb hozzáféréseken keresztül megvalósuló generációk közötti szinergia keretében azt javasolták, hogy az idősebb női termelőket hozzák össze a digitális marketing és a mesterséges intelligencia eszközeinek használatában képzett fiatalabb nőkkel, hogy a hagyományos termékek és szolgáltatások a helyi piacon túl is láthatóvá és versenyképessé válhassanak.
2. A körforgásos gazdaságra vonatkozó képzés és kapacitásépítés keretében azt javasolták, hogy a körforgásos gazdaság és a hulladékmentes megközelítések bevezetését gazdasági lehetőségként kínálják fel a vidéki turizmust és gazdaságokat irányító nők számára, a szakértői ismeretek elsajátítását pedig bevált helyi modellek megtekintésével kombinálják.
3. Szociális vállalkozás(ok) létrehozása, amely(ek) támogatja(k) a nőket a szociális vállalkozói szellem megértésében, és ahol lehetséges, a formalizálódás felé történő elmozdulásban, az új jogi lehetőségek és a potenciális támogatások kihasználásával, mint elősegítő tényezőkkel.

Bevezetett társadalmi innovációk

Mindhárom ötletet Szerbiában valósították meg és tesztelték, szándékosan egymással összekapcsolt csomagként. Ahelyett, hogy egyetlen önálló kezdeményezést próbáltak volna ki, a partnerek egy olyan kis léptékű beavatkozási rendszert teszteltek, amelynek elemei egymást erősítik: digitális készségek és láthatóság, a fenntarthatóságról való tanulás, valamint a társadalmi vállalkozói tevékenységbe való reális belépés.

1. pilot projekt: Generációk közötti szinergia a digitális oktatás és a piacra való jobb hozzáférés révén

Ez a pilot projekt összekapcsolta az autentikus hagyományos termékeket és szolgáltatásokat előállító idősebb nőket a foglalkoztathatóságot elősegítő digitális készségek elsajátításában érdekelt fiatalabb nőekkel, és a közös munkavégzés révén a tanulást piacképes eredményekké alakította.

2025. szeptember 22–23-án Loznicában [kétnapos képzést tartottak a digitális marketingről és a mesterséges intelligencia eszközeiről](#), amelyen közel 40 nő vett részt.

2025. november 7-én egy egész napos gyakorlati képzés és fotózás következett a „Šurička Bajka” néprajzi házban, ahol a résztvevők termékeket fotóztak, majd szövegeket készítettek, amelyeket később mesterséges intelligencia eszközökkel finomítottak. Két online mentorálási ülés segítette a promóciós tartalmak és a katalógusoldalak elkészítését.

22 női termelő és 9 fiatalabb női asszisztens között generációk közötti együttműködés jött létre, amelynek eredményeként elkészült a „With Love from Loznica” című digitális ajándékkatalógus, amely bemutatja a nők által készített termékeket és nyújtott szolgáltatásokat, és lehetővé teszi azok láthatóságát a közvetlen helyi környezet határain túl is. A partnerek arról is beszámoltak, hogy széles körű tájékoztató tevékenységet folytattak, amelynek keretében mintegy 70 sajtó- és közösségi média megjelenés, valamint országos és helyi televíziós riportok is készültek.

2. pilot projekt: Körforgásos gazdaságra vonatkozó képzés és kapacitásépítés a falusi turisztikai vállalkozások és gazdaságok számára

A pilot programot 2025. október 17-én egy egynapos tanulmányút és képzés keretében valósították meg egy olyan háztartásban, amelyet a hulladékmentes falusi turizmus működő példjaként tartanak számon.

Körülbelül tíz nő vett részt az eseményen, és saját szemükkel láthatták, hogyan lehet a fenntarthatósági gyakorlatokat konkrét falusi turisztikai és termelési tevékenységekké alakítani.

3. pilot projekt: Szociális vállalkozás(ok) létrehozása

2025. szeptember 30-án egész napos [képzést tartottak a társadalmi vállalkozói szellemről](#) és az üzleti modell kidolgozásáról. A résztvevők a Canvas üzleti modellt gyakorlati eszközként használva foglalkoztak a küldetés meghatározásával, az irányítási modellekkel, a jogi keretekkel és a finanszírozási lehetőségekkel. Bár a hivatalos alapítás még hosszú folyamat, a kísérleti projekt helyi vitát indított el, és a médiában való megjelenés révén növelte a társadalmi vállalkozói szellem ismertségét.

Az értékelés legfontosabb pontjai

A Szerbiában végzett online kérdőíves értékelés a generációk közötti digitális oktatási pilot programra vonatkozott. A válaszadók személyes kapcsolatokon, a közösségi médián, civil szervezeteken vagy tanulmányi tanácsadókon keresztül értesültek a kezdeményezésről. A legfőbb motivációk az új ismeretek elsajátítása és a munkalehetőségek feltérképezése voltak.

A résztvevők jelentették, hogy jelentős ismeret- és készségbővülést tapasztaltak, és nagy hajlandóságot mutattak arra, hogy a jövőben hasonló rendezvényeken vegyenek részt, miközben több gyakorlati példát, több időt a megbeszélésre és gyakrabban megrendezett eseményeket javasoltak. Az érdekelt felek visszajelzései megerősítették, hogy a három pilot program koherens csomagként működött, és leírták, hogy nőtt az önbizalmuk és csökkent a digitális eszközök használatától való félelmük. A stakeholderek kiemelték azt is, hogy a fenntarthatóság és a kiterjesztés erőteljesebb rendszerbeli támogatást igényel, beleértve a folyamatos digitális oktatást, a munkaerő-piaci elhelyezkedés támogatását és a hosszú távú mentorálást.

Tanulságok

- A részvétel a rugalmas időbeosztástól és a reális tervezéstől függ, különösen a vidéki területekről érkező nők esetében.
- A különböző szintű résztvevőkből álló csoportok előnyt jelenthetnek; a digitális készségek terén fennálló különbségek elősegítették a társaktól való tanulást és a generációk közötti együttműködést.
- Az új témák ismételt bemutatásra szorulnak. A körforgásos gazdaság és a társadalmi vállalkozás kezdetben csak kisebb csoportokat vonzott, ami azt mutatja, hogy a tudatosság elengedhetetlen feltétele a szélesebb körű elköteleződésnek.

- A tapasztalati, gyakorlati tanulás növelte a témák relevanciáját és elfogadottságát, segítve a résztvevőket abban, hogy eldöntsék, mi alkalmazható reálisan a saját háztartásukban és vállalkozásukban.
- A tanulás konkrét eredményekké alakítása erősíti a lendületet. A digitális katalógus az együttműködés látható eredményeként született, és gyakorlati eszközként szolgál a piacra lépéshez.
- A méretnövelés nem csupán a projektalapú tevékenységektől, hanem az intézményi megalapozottságtól és a rendszerszintű támogatástól is függ.

**Interreg
Danube Region**

**Co-funded by
the European Union**

WIN

SZLOVÉNIA – TRBOVLJE

A pályaválasztás valóságérzetének megteremtése és a helyi lehetőségek láthatóvá tétele

Trbovlje-ben a stakeholderek egy jól ismert regionális mintát vázoltak fel: a fiatalok gyakran nem rendelkeznek világos áttekintéssel a szakmákról, az oktatási pályákról és arról, hogy a különböző munkák valójában milyenek, miközben egyúttal számos olyan „tájékoztató rendezvénynek” vannak kitéve, amelyek már nem keltik fel az érdeklődésüket. A hagyományos pályaválasztási kiállítások szintén csak korlátozott számú munkáltatót és munkakört mutatnak be, ami tovább erősítheti a régióban a rossz kilátások érzetét.

A WIN trbovljei munkája erre úgy reagált, hogy egy gyakorlati kérdésre összpontosított: hogyan lehet a pályaválasztást vonzóvá, élményszerűvé és valódi munkáltatókhoz kapcsolódóvá tenni, különös figyelmet fordítva a lányok ösztönzésére, hogy különböző pályákat fedezzenek fel.

Kidolgozott ötletek

A WIN Innovációs Csoport négy olyan ötletet dolgozott ki, amelyek egymást kiegészítő szempontokból közelítik meg a munkaerő-piaci kihívásokat.

1. A „Razpisne mojstrice / Grant Masters” projekt célja a nők képességeinek fejlesztése a magas színvonalú önkormányzati pályázatok elkészítése terén, reagálva ezzel a helyi problémára, amelyet az alacsony színvonalú és hiányos pályázatok, valamint az ebből fakadó adminisztratív terhek jelentenek.
2. A „Click for a job / Klik za šiht” projekt egy olyan digitális platformot javasol, amely szakmai profilokkal és karrierinformációkkal segíti a diákok, hallgatók és munkáltatók közötti kapcsolatépítést, és növeli a helyi lehetőségek láthatóságát.
3. A Női vállalkozók innovációs környezete célja a női vállalkozói szellem erősítése egy koherensebb támogató ökoszisztéma létrehozásával, amely magában foglalja a személyre szabott tartalmakat, a társak közötti hálózatépítést és a gyakorlati támogatási formákat.
4. A „Job Happens / Šiht Happens: Karrierfelfedező Nap” egy interaktív karrierfelfedező rendezvényként jött létre, amely egy meglévő állásbörzéhez kapcsolódik, és

gyakorlati, fiatalbarát módszerekkel hozza össze a fiatalokat a munkaadókkal és valós karrier történetekkel.

Bevezetett társadalmi innovációk

A szlovén partnerek a „Job Happens” (Šiht Happens) programot választották ki a kísérleti projekt megvalósítására. A választás egyértelműen a megvalósíthatóság és a hatékonyság szempontjain alapul: a program erős helyi együttműködés keretében valósítható meg, és közvetlenül orvosolja a „pályaválasztással kapcsolatos információk” és a „pályaválasztás gyakorlati megértése” közötti szakadékot, különösen a fiatalok esetében.

1. pilot projekt: Job Happens (Šiht Happens) – Karrierismereti nap

A Job Happens egy hagyományos [karrierkiállítást](#) interaktív élménnyé alakított át. Az eseményre 2025. október 15-én került sor a Delavski dom / Trbovljei Munkásotthonban, és több mint 400 általános és középiskolás diákot, valamint 33 helyi munkáltatót vonzott.

A rendezvény koncepciója a statikus standokat egy sor strukturált élménnyel váltotta fel: karrier-szabadulószoba, „élő könyvtár” formátum (kis csoportos beszélgetések szakemberekkel), interaktív műhelyek (többek között a mesterséges intelligencia és a munka, az EURES-en keresztül nemzetközi mobilitás, valamint a „ismerd a jogaidat” témákban), valamint egy kincskereső játékra épülő munkaadói bemutató, amely a munkaadókkal való kapcsolatfelvételt passzív böngészés helyett aktív küldetésé alakította.

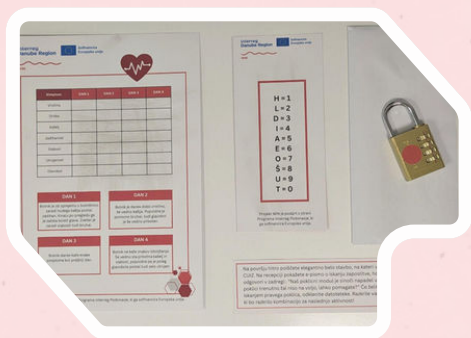
A projekt egyik legfontosabb eredménye az interaktív pályaorientációs rendezvények szervezésére vonatkozó módszertani iránymutatások kidolgozása volt, amelyek célja a rendezvények ismételt megrendezésének és a foglalkoztatási szolgálatok hálózatán keresztül kiterjesztésének támogatása. A kísérleti programot állítólag beépítették a legfontosabb intézmények rendszeres programjába is, megerősítve ezzel az iskolákkal és a helyi pályaorientációs szolgálatokkal való partnerségeket.

Az értékelés legfontosabb pontjai

A „Job Happens” program résztvevői számára készített kérdőív-minta 29 érvényes válaszból állt. A válaszadók többsége 15 éves vagy annál fiatalabb volt, és a nők egyértelműen többségben voltak. A legtöbbjük az iskolában hallott az eseményről, ami megerősíti, hogy az ifjúsági kezdeményezések esetében mennyire fontos az iskolai beágyazottság.

A válaszadók leggyakrabban az esemény érdekes tartalmát emelték ki. Emellett kiemelték a jó szervezést, az új ismereteket, a beszélgetési lehetőségeket és a barátságos légkört. A

fejlesztési javaslatok elsősorban arra irányultak, hogy több időt szánjanak a beszélgetésekre és a gyakorlati példákra, valamint hogy több információt nyújtsanak az oktatási és munkalehetőségekről. Az érdekelt felek visszajelzése hangúlyozták, hogy a fiatalokat motiválni kell a részvételre, és hogy az interaktív tevékenységek, valamint a munkáltatókkal való közvetlen kapcsolat csökkenti a munkáltatókhoz való közeledéssel kapcsolatos fenntartásokat és félelmeket.

Tanulságok

- Az interaktív pályaeorientáció felfrissítheti a meglévő formátumokat azáltal, hogy az információátadástól az élményalapú felfedezés felé fordul (szabaduláshoz, élő könyvtár, kihívások).
- Az iskolai beágyazottság fontos. Amikor az iskolák aktívan ösztönzik a részvételt, az esemény egy valódi pályaeorientációs útvonal részévé válik, nem pedig opcionális kiegészítővé.
- A résztvevők egyértelműen több időt kértek a beszélgetésre és több gyakorlati példát, ami arra utal, hogy az interaktív elemet inkább ki kell bővíteni, mint csökkenteni.
- A kiterjesztéshez egyszerű működés szükséges. A megvalósítási tanulságok rámutattak egy egységes működési vezető, egyértelműbb rotációs struktúrák és a helyszíni tanári iránymutatás aktív megerősítésének szükségességére.
- A módszertani irányelvek olyan gyakorlati kiterjesztési eszközök, amelyek reálissá teszik az intézményi hálózatokon keresztüli ismétlést.

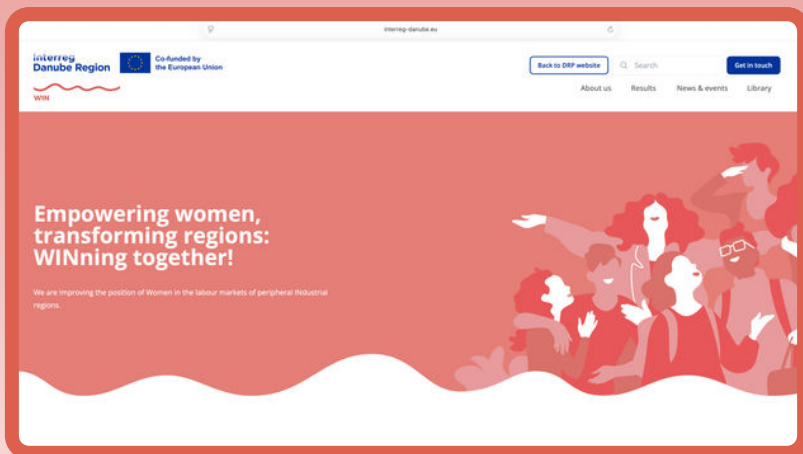
II. RÉSZ

RÉGIÓK KÖZÖTTI TAPASZTALATOK

A WIN SZELLEME NEK TERJESZTÉSE

A WIN hét kísérleti régióban végzett helyi munkán alapult, de jelentőségét az határozta meg, hogy ez a munka képes-e túllépni a közvetlenül érintettek körén. A kommunikáció ezért nem csupán a tevékenységekről számolt be. Segített a helyi tapasztalatokat közös történetekké alakítani, láthatóbbá tette a perifériás ipari régiókban élő nők valós helyzetét, és számos felületet teremtett az érdekeltek, a közösségek és a szélesebb közönség számára, hogy bekapcsolódhassanak a projektbe. A kommunikáció nem a megvalósítás után hozzáadott végső terjesztési réteg volt. Része volt annak, ahogyan a projekt szélesebb körű értéket teremtett. Összekapcsolta a kísérleti régiókat a szélesebb közönséggel, támogatta a nők tapasztalatainak és a helyi innovációk láthatóságát, és segítette a projekt tevékenységeit olyan tartalommal alakítani, amelyet meg lehetett érteni, meg lehetett osztani és más kontextusokban újra lehetett használni.

A projekt során a kommunikáció nem egymástól elszigetelt csatornák halmazaként, hanem egymással összekapcsolt ökoszisztémaként alakult ki. A [projekt weboldala](#) a WIN fő nyilvános felületének szerepét töltötte be, összefogva a projekt legfrissebb híreit, a partneri találkozók, a workshopok eredményeit, az innovációs csoportok tevékenységét, valamint a legfontosabb kimeneti anyagokat, mint például a tanulmányokat, az irányelveket és egyéb eredményeket.

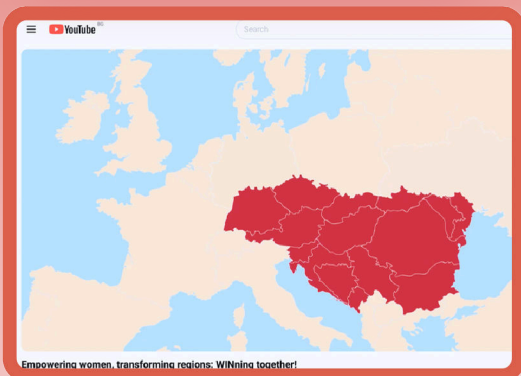
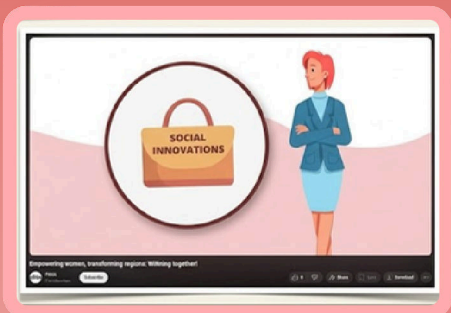
A közösségi média dinamikusabb és közvetlenebb módon növelte ezt a láthatóságot. Ahelyett, hogy a WIN a semmiből külön projektszatórnákat hozott volna létre, a partner szervezetek már meglévő platformjaira támaszkodott. Ez egy praktikus és stratégiai döntés volt. Lehetővé tette a projekt számára, hogy a meglévő bizalomra és közönségre építsen, elérje a helyi szereplőkkel már kapcsolatban álló közösségeket, és elkerülje a kommunikációs erőfeszítések széttöredezettességét. A projekt során a közösségi médiát nemcsak a tevékenységek bejelentésére használták, hanem történetek megosztására, példaképek bemutatására, lehetőségek népszerűsítésére, valamint arra is, hogy a regionális közönséget kapcsolatban tartsák a WIN szélesebb körű útjával.

A hírlevelek további folytonosságot biztosítottak. Míg a közösségi média rendszeres láthatóságot teremt, a hírlevelek ritmust és szerkezetet adnak. Lehetővé tették, hogy a legfontosabb fejleményeket, eredményeket és közelgő lehetőségeket olyan formátumba gyűjtsük össze, amelyet az idő múlásával könnyebb volt követni. Ez különösen fontos volt egy több országot érintő, sokrétű tevékenységeket magában foglaló projekt esetében, ahol a

kommunikációnak nem csupán fel kellett keltenie a figyelmet, hanem segítenie kellett a közönséget abban is, hogy a projektet koherens egészként fogják fel. Így a hírlevelek stabilabb kapcsolatot biztosítottak azoknak az érdekelt feleknek, akik tájékozódni akartak anélkül, hogy a napi kommunikációt követték volna.

A média- és közkapcsolati tevékenységek hozzájárultak ahhoz, hogy a projekt hatóköre túllépjen a közvetlen hálózatán. Az online, nyomtatott és televíziós médiában megjelenő cikkek, interjúk és tudósítások révén a WIN különböző régiókban is szélesebb körű nyilvános vitát váltott ki. A médiában való megjelenés különösen akkor bizonyult értékesnek, amikor helyi eseményekhez, kampányokhoz vagy nyilvános tevékenységekhez kapcsolódott, mivel a regionális média gyakran akkor reagál leginkább, amikor egy projekt a helyszínen is láthatóvá válik. Ez egymást erősítő hatást eredményezett: az események témákat szolgáltattak, a média pedig segített ezeknek a témáknak a továbbterjedésében.

Ugyanez a logika határozta meg a [projektvideót](#) és a figyelemfelkeltő kampányt is. A videó bemutatja mind a perifériás ipari régiókban élő nők valós helyzetét, mind az erre válaszul kidolgozott projekttevékenységeket, beleértve a pilot kezdeményezéseket, a kialakuló hálózatokat és a gyakorlati eszközöket. A személyes tapasztalatok és a projektből nyert betekintés ötvözésével segítette a nézőket abban, hogy gyorsan megértsék, miért fontos a téma, és mit próbál a projekt megváltoztatni. A figyelemfelkeltő kampány ezt tovább erősítette azáltal, hogy a digitális és az offline kommunikációt egy könnyebben felismerhető és célzottabb narratívává ötvözte. Különösen fontos elem volt a nők személyes történeteinek összegyűjtése és megosztása. Ezek a történetek emberibbé és szimpatikusabbá tették a témát, miközben konkrét tapasztalatokkal, nem pedig elvont üzenetekkel szálltak szembe a sztereotípiákkal.

A WIN makrorégiói szinten is stratégiai elismerést nyert. A projekt során a kezdeményezést hivatalosan is kijelölték az EU Duna-régiói stratégiája (EUSDR) 9. prioritási területe, az „Emberek és készségek” keretében megvalósuló [Duna-stratégiai kiemelt projektnek](#). Ez az elismerés megerősíti, hogy a projekt jelentősen hozzájárul a Duna-régióban a hozzáférhetőbb, inkluzívabb és hatékonyabb munkaerőpiacok kialakításához, és a WIN-t a makrorégióban a jó gyakorlatok mintaként szolgáló kezdeményezések közé sorolja. Kísérleti intézkedései, a nők készségfejlesztésének és hálózatépítésének támogatása, valamint az intézményi akadályok leküzdésére irányuló erőfeszítései révén a WIN bebizonyította, hogy a határokon átnyúló együttműködés hogyan hozhat kézzelfogható változást az emberek és a közösségek számára, összhangban a 9. prioritási terület céljaival.

A rendezvények és a workshopok továbbra is a projekt leghatékonyabb kommunikációs fórumai közé tartoztak. Közvetlen lehetőséget teremtettek a párbeszédre, a bizalomépítésre és a tapasztalatcserére, ugyanakkor a későbbi weboldalakon, közösségi médiában, hírlevelekben és a sajtóban megjelenő tartalom nagy részét is ezekből nyerték. Ebből a szempontból a kommunikáció nem volt elválasztható a résztvevőtől: éppen abból fakadt. A leghitelesebb kommunikációs pillanatok azok voltak, amelyek valódi interakciókon, valós helyszíneken és valódi hangokon alapultak.

A WIN minden csatornán sikeresen biztosította a hatékonyságot és a folytonosságot. A projekt során több mint 365 bejegyzés jelent meg 19 közösségi médiaplatformon, amelyek több mint 285 000 embert értek el. A partnerség keretében 4 hírlevél készült, több mint 100 előfizetőre tett szert, 85 médiamegjelenést ért el online, nyomtatott és televíziós médiumokban, valamint több mint 150 kommunikációs tevékenységet hajtott végre. Ezek a tevékenységek szorosan kapcsolódtak a 7 kísérleti régióban megrendezett több mint 35 eseményhez.

A WIN KOMMUNIKÁCIÓ ÁTTEKINTÉSE

365+

bejegyzés 19 közösségi platformon

285,000+

elért személy

4

hírlevél

100+

előfizető

85

sajtómegjelenés

150+

kommunikációs tevékenység

35+

rendezvény 7 pilot régióban

A legfontosabb azonban nem csupán a kimeneti eredmények száma. Hanem az a fajta láthatóság, amelyet ezek biztosítottak. A kommunikáció hozzájárult ahhoz, hogy a regionális pilot projektek bekapcsolódjanak egy szélesebb körű, országhatárokon átívelő narratívába, amely a nők helyzetét mutatja be a perifériás ipari régiók munkaerőpiacán. Ezáltal a projekt tevékenységei és eredményei könnyebben hozzáférhetővé és érthetőbbé váltak. Emellett elősegítette, hogy a helyi innovációk, a nők tapasztalatai és a regionális hangok bekerüljenek olyan szélesebb körű párbeszédbe, amelyekből egyébként talán kimaradtak volna.

A RÉSZTVEVŐK VÉLEMÉNYE

A WIN pilot régiókban egy egyszerű dolgot szerettünk volna megérteni: amikor ezek a társadalmi innovációk valódi emberekkel találkoztak valódi helyszíneken, mi vált be valójában, mi bizonyult hasznosnak, és mi hiányzott. A WIN-tevékenységek résztvevőit felkértük, hogy töltsenek ki egy rövid online kérdőívet, amelyet linkként vagy QR-kódként osztottunk meg a helyi nyelveken. Az értékelés célja a tanulás és a reflexió volt, nem pedig a statisztikai reprezentativitás. A kísérleti időszak alatt megvalósított társadalmi innovációkat fedte le. A nagyon különböző helyi tevékenységek közötti összehasonlítás lehetővé tette érdekében a partnerek közös kérdőívstruktúráját használták, amelyet csak akkor módosítottak korlátozott mértékben, ha a kísérleti program formátuma megkövetelte.

A pilot intézkedésekben részt vevő személyek a hét kísérleti régió különböző célcsoportjait képviselik, tükrözve a WIN-projekt keretében a nők szerepének erősítésére alkalmazott különböző megközelítéseket. Közéjük elsősorban a következők tartoztak:

- munkaképes korú nők, beleértve a munkanélkülieket, a nem aktívakat, valamint azokat, akik pályamódosítást vagy a munkaerőpiacra való visszatérést terveznek;
- fiatal nők és lányok, különösen azok a tanulók és hallgatók, akik pályaaorientációs és tudatosságnövelő tevékenységekben vesznek részt;
- a vállalkozói tevékenység, az önfoglalkoztatás vagy a kreatív iparágak iránt érdeklődő nők;
- a készségfejlesztési, képzési és kapacitásépítési tevékenységekben részt vevő személyek;
- a hálózatépítésben, mentorálásban és támogató kezdeményezésekben részt vevő helyi közösségek tagjai.

A résztvevők visszajelzései a különböző kísérleti programok során rendkívül egységesek voltak. A résztvevők általában úgy jellemezték a programokat, amelyekben részt vettek, hogy *hasznosak, könnyen elérhetők és jól szervezettek voltak*. A leginkább kiemelt érték az volt, hogy *támogató környezetben lehettek, gyakorlati ismereteket sajátíthattak el, és olyanokkal találkozhattak, akik hasonló problémákkal küzdenek*. Más szavakkal: a résztvevők újra és újra kiemelték a jó hangulatot, az érdekes tartalmat, a beszélgetéseket, valamint a tapasztalatcserére és a kapcsolati háló kiépítésére nyíló lehetőségeket.

Ugyanakkor a visszajelzésekből kitűnik, hogy az inspiráció és a gyakorlati alkalmazás között visszatérő szakadék tátong. Még akkor is, amikor a résztvevők elégedettek voltak, sokan több gyakorlati példát, több időt a megbeszélésre, valamint szorosabb kapcsolatot a valós életbeli alkalmazással kértek. Több pilot programban is kifejezetten javasolták olyan utólagos lehetőségek bevezetését, mint a szakmai gyakorlatok, a mentorálás, további műhelyek vagy egyéb módszerek, amelyek segítségével a tanultakat a részvétel után rövid időn belül kézzelfogható eredményekké lehet alakítani.

Egy utolsó megállapítás pedig arra vonatkozik, hogy mi tűnik a legígéretesebbnek a kiterjesztés szempontjából. A résztvevők különösen jól reagáltak azokra a modellekre, amelyek kapcsolatot teremtenek számukra társaikkal, példaképeikkel, munkaadókkal vagy konkrét piaci lehetőségekkel.

A STAKEHOLDEREK VÉLEMÉNYE

A résztvevők visszajelzései mellett interjúk és fókuszcsoportok keretében gyűjtöttük össze az érdekelt felek véleményét egy közös, rugalmas keretrendszer alkalmazásával. Az egyes WIN-régiók partnerei egyéni interjúkat, fókuszcsoportokat vagy ezek kombinációját is alkalmazhatták, és arra ösztönöztük őket, hogy ne csak a WIN Innovációs Csoport tagjaival beszéljenek, hanem a csoportokon kívüli érdekelt felekkel is, amennyiben fontos szektorok nem voltak kellőképpen képviselve.

A WIN-projektben részt vevő stakeholderek sokszínű szereplői körből állnak, akik helyi és regionális szinten befolyásolják a nők munkaerő-piaci részvételét. Már a közös kidolgozási szakaszban is aktívan részt vettek, hozzájárulva a legfontosabb kihívások azonosításához, a társadalmi innovációs ötletek kidolgozásához és a kísérleti intézkedések megtervezéséhez.

Ezen stakeholderek között voltak a hatóságok és önkormányzatok képviselői, a foglalkoztatási szolgálatok és a munkaerő-piaci intézmények, az oktatási szervezetek, például az iskolák és egyetemek, az üzleti támogató szervezetek és a munkáltatók, valamint a nőkkel és a kiszolgáltatott csoportokkal foglalkozó civil társadalmi szervezetek.

A gyakorlatban részvételük a kísérleti régiókban különböző formákat öltött: az iskolák és a tanárok támogatták a tájékoztató tevékenységeket és a tudatosságnövelő programokban való részvétel; a foglalkoztatási szolgálatok és a helyi hatóságok segítettek a releváns célcsoportok azonosításában és a tevékenységek munkaerő-piaci igényekhez való igazításában; a nem kormányzati szervezetek elősegítették a közösségi szerepvállalást, a mentorálást és a hálózatépítést; az üzleti szféra képviselői pedig példaképként, oktatóként vagy a végrehajtás partnereiként járultak hozzá a projekthez. Ez a szektorok közötti részvétel nemcsak a kísérleti intézkedések sikeres végrehajtása szempontjából bizonyult elengedhetetlennek, hanem annak biztosításában is, hogy azok relevánsak legyenek, a résztvevők magukénak érezzék őket, és a projekt lezárása után is fenntarthatók legyenek.

Minden régióban a stakeholderek kiemelték az átláthatóságot és a világos célorientáltságot a kísérleti projektek kiválasztása során, és nagyra értékelték a munkacsoportokban folyó nyílt vita lehetőségét. Hangsúlyozták, hogy *a közös alkotás segített feltárni a nők munkaerő-piaci részvételét gátló, kevésbé látható, kulturálisan gyökerező akadályokat, valamint hogy a kísérleti projektek konkrétak voltak és igazodtak a helyi szükségletekhez.*

A korlátokról is őszintén beszéltek. Egyes régiókban több témát is ugyanolyan sürgősnek tartottak, de a kapacitás és a projekt keretei miatt azokat nem lehetett egyszerre megvalósítani. **Ismételten említésre kerültek a szűkös határidők, a pénzügyi korlátok, valamint az adminisztratív és jogi bonyolultság, és egyértelműen megállapítható volt, hogy a társadalmi innovációk iránti igény gyakran meghaladta a projekt azonnali kapacitását.**

A jövőre tekintve az érdekelt felek egy stratégiai üzenetben egyetértettek: a kísérleti projektek kiindulópontot jelentenek, nem pedig végcél. Kiemelték az intézményi megalapozás és a szektorok, valamint a politikai szintek közötti szorosabb koordináció fontosságát, hogy a kísérleti projektek ne elszigetelt kísérletek maradjanak, hanem kapcsolódjanak a meglévő programokhoz. A konkrét tevékenységeken túl a bizalmat, a közösséget és az önszerveződő együttműködést nevezték meg a kísérleti folyamat egyik legnagyobb értékeként, mivel ezek képezik az alapját a hosszabb távú változásoknak, amelyekre az intézmények építhetnek.

A régiókban a résztvevők leírták, mi volt értékes a gyakorlatban, míg az érdekelt felek leírták, mi tenné ezt az értéket tartósabbá. Ha ezeket a perspektívákat együtt olvassuk, láthatóvá válik egy közös, átvihető megközelítésemből álló készlet, olyan tervezési döntések, amelyek következetesen erősítették a pilot projekteket, és máshol is cselekvésre ösztönözhetnek.

ÁTVEHETŐ MÓDSZEREK ÉS JÓ GYAKORLATOK

A WIN-pilotprojektek szándékosan sokszínűek voltak, mivel minden régió más-más kiindulási helyzetből indult. A megvalósítás és az értékelés áttekintése során azonban egy közös megközelítési keret rajzolódik ki. Ezek nem elvont elvek, hanem leírják, hogy mi segítette a pilotprojekteket abban, hogy a perifériás ipari környezetben valódi értéket teremtsenek, és mi növelte annak esélyét, hogy egy pilotprojekt hatása egy egyszeri eseményen túl is jelentőségteljes legyen.

Először is: a „keret” éppoly fontos, mint a tartalom. A résztvevők újra és újra kiemelték, mennyire fontos számukra, hogy szívesen látják őket, biztonságban érzik magukat és tiszteletben tartják őket. Ez nem csupán egy mellékes kiegészítő elem. Közvetlenül befolyásolja, hogy az emberek teljes mértékben részt vesznek-e a programban, őszintén beszélnek-e az akadályokról, és visszatérnek-e. Számos régióban a legjelentősebb korai eredmény az volt, hogy az emberek kapcsolatban maradtak, visszajártak, és magukkal hoztak másokat is.

Másodsor: a tanulásnak gyakorlatiasnak és alkalmazhatónak kell lennie. Azoknál a pilot programoknál, amelyek a foglalkoztathatóságra, a vállalkozói szellemre vagy a piacra lépésre irányultak, a résztvevők gyakorlati feladatokat, konkrét példákat és elegendő időt kértek a bonyolult témák feldolgozásához. A gyakorlatiasság azt is jelenti, hogy látható eredményt kell elérni, még ha az kicsi is, például egy tervet, egy világosabb következő lépést, egy látható kimenetet vagy egy azonnal alkalmazható készséget. Ez az a terület, ahol a példaképek és a valós történetek a leghatásosabbak. Legjobban akkor működnek, ha nem csupán inspirációként, hanem olyan tanulási anyagként kezelik őket, amely reális lépéseket, kompromisszumokat és megoldásokat mutat be.

Harmadszor: a programok hatékonysága nő, ha a kapcsolatteremtésre helyezik a hangsúlyt. A tudásépítés és a társakkal való kapcsolattartás együttesen csökkenti az elszigeteltséget és erősíti az önbizalmat, különösen azoknál a nőknél, akik átmeneti helyzetben vannak, vagy éppen most kezdik vállalkozói pályafutásukat. A hálózatépítés nem csupán egy „kedves kiegészítő elem”. Ez az egyik olyan mechanizmus, amelyen keresztül az információk áramlanak, az informális támogatás kialakul, és lehetővé válik a további kapcsolatok ápolása, ideértve a mentorálási kapcsolatokat, az együttműködések és az új lehetőségeket.

Negyedszer: a célcsoport elérése és a befogadás a mindennapi kommunikációs csatornáktól függ. A felnőtt közönséget leggyakrabban a közösségi médián és a személyes hálózatokon keresztül lehet megszólítani, míg a fiataloknak szóló tevékenységek nagymértékben az iskolákra támaszkodnak. Ez azért fontos, mert a célcsoport elérésének módja hatással van arra, hogy kik vesznek részt, mennyire sokszínű a csoport, és mennyire sikerül a pilot programmal elérni azokat, akiknek a legnagyobb szükségük van rá. A perifériás környezetben a bizalomra épülő kommunikáció gyakran a részvétel előfeltétele.

Végül pedig a fenntarthatósághoz pályákra és rögzített kapcsolódási pontokra van szükség. Mind a résztvevők, mind a stakeholderek többször is kiemelték a nyomon követés, a mentorálás, a szakmai gyakorlatok, a munkahelyi megfigyelés, a kiegészítő workshopok, illetve a szolgáltatásokkal és a munkaadókkal való egyértelmű kapcsolatok fontosságát. Pálya nélkül még a legerőteljesebb kísérleti programok is könnyen csupán „jó élménynek” maradhatnak, ahelyett, hogy fordulópontot jelentenének. Ugyanakkor a hosszú távú folytonosság valószínűbb, ha a pilot programok kapcsolódnak a meglévő munkaerő-piaci, önkormányzati és oktatási kezdeményezésekhez, így a megisméltés és a kiterjesztés reálisabbá válik. Az egész folyamat során a munka és a magánélet egyensúlyának korlátai továbbra is gyakorlati tervezési tényezők maradnak: a gyermekgondozás, a családi kötelezettségek, az időhiány és a közlekedés határozzák meg, hogy ki vehet részt a programban, és hogy a haladás fenntartható-e.

A KULCSSZEREPLŐK AJÁNLÁSAI

A résztvevők visszajelzései mellett a WIN partnerség figyelembe vette azoknak a stakeholdereknek a véleményét is, akik a helyi munkaerő-piaci viszonyokat alakítják (pl. foglalkoztatási szolgálatok, regionális fejlesztési ügynökségek, iskolák, önkormányzatok). A partnerek interjúkat és fókuszcsoportos megbeszéléseket folytattak a WIN Innovációs Csoport tagjaival és külső érdekelt felekkel, egy közös értékelési keretrendszer alkalmazásával, hogy az eredményeket régiók között össze lehessen hasonlítani, miközben azok továbbra is tükrözzék a helyi viszonyokat. Ezek a beszélgetések segítettek annak meghatározásában, hogy mit kell megerősíteni a kísérleti programok megvalósításán túl, és milyen feltételek szükségesek a perifériás ipari régiókban a fenntartható változáshoz.

A stakeholderek többször is hangsúlyozták, hogy a pilot projektek akkor nyernek hosszú távú értéket, ha a meglévő regionális stratégiákba és programokba ágyazódnak, ahelyett, hogy elszigetelt projektintézkedések maradnának. Ehhez szint- és szektorok közötti koordinációra, valamint a nők gazdasági szerepvállalásának regionális fejlesztési értéként való egyértelmű megfogalmazására van szükség. Ahol lehetséges, a hatóságok erősíthetik a részvételt és a karrier folytonosságát befolyásoló támogató feltételeket, különösen a gyermekgondozás elérhetőségét, a családbarát szolgáltatásokat és a rugalmas munkarendek támogatását.

Egyértelmű üzenet, hogy az egyszeri események akkor működnek a legjobban, ha valahová vezetnek. A stakeholderek a folytonosság megtervezését javasolják: nyomon követési tanulási formák, mentorálás, munkahelyi megfigyelés vagy strukturált következő lépések, amelyek összekötik a nőket a munkáltatókkal, a szolgáltatásokkal és a reális lehetőségekkel. A foglalkoztatási szolgálatok jó helyzetben vannak ahhoz, hogy koordinálják az átképzési és továbbképzési pályákat, olyan ismétlődő ajánlatokat hozzanak létre, amelyekhez az emberek idővel hozzáférhetnek, és hídként szolgáljanak a nők, a munkáltatók és a helyi támogató ökoszisztémák között.

A stakeholderek a munkáltatókat nem csupán a megerősödött munkaerő előnyeit élvező szereplőként tekintenek, hanem a változás aktív előmozdítóiként is. A munkáltatók tudatosságának növelése különösen fontos az ipari környezetben, ahol a munkahelyi kultúra és az informális normák befolyásolják a nők lehetőségeit.

A kereskedelmi kamarák és a munkáltatók konkrét változást hozhatnak létre azzal, hogy a képzések után mentorként vesznek részt a programban, szakmai megfigyelési lehetőségeket vagy gyakorlati tapasztalatszerzési lehetőségeket kínálnak, valamint megerősítik a támogató munkahelyi gyakorlatokat, ideértve a rugalmasságot is, amennyiben lehetséges.

A pilotprojektek rávilágítanak azokra a megbízható közösségi struktúrákra, amelyek ötvözik a társaktól kapott támogatást a gyakorlati tanulással és a láthatósággal. Az érdekelt felek azt javasolják, hogy erősítsék meg az intézményekkel és a munkaadókkal való partnerségeket, hogy a hálózatok ne maradjanak elszigetelt „szigetek”, hanem a lehetőségekhez és szolgáltatásokhoz vezető hidakká váljanak. A civil társadalmi szereplők is jelentős szerepet játszhatnak a tájékoztatási tevékenységekben, különösen a személyes hálózatok és a közösségi bizalom révén, amelyek több régióban is elengedhetetlenek bizonyultak a részvétel szempontjából.

A stakeholderek hangsúlyozzák, hogy a karrierutak és a sztereotípiák már korán meghatározzák a döntéseket. Az iskolák, a tanácsadó szolgálatok és az ifjúsági szervezetek elősegíthetik a korai tudatosság kialakulását, növelhetik a szakmák láthatóságát, és közelebb hozhatják a tanulókhöz a valós karrierpályákról szóló történeteket. Azokban a régiókban, ahol több nőt szeretnének látni a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) területén, az oktatási szereplők döntő szerepet játszanak abban, hogy a lányok számára ezek a lehetőségek reálisnak és támogatottnak tűnjenek. Az ifjúsági célú pilot programok esetében az iskolai beágyazás szintén az egyik legmegbízhatóbb elérési csatorna.

A PILOTOKTÓL A SIKERHEZ VEZETŐ ÚTIG

Minden társadalmi innováció egy kis bátorsággal tett lépéssel kezdődik. Egy csoport ember úgy dönt, hogy egy ismerős problémát más szemszögből vizsgál meg, és kipróbálja, lehetséges-e a változás a valós életben. Ez a füzet azért készült, hogy tiszteljen ezeknek a pillanatoknak, és a WIN partnerség keretein túl is láthatóvá tegye őket.

A Duna-vidék hét perifériás ipari régiójában a WIN innovációs csoportok és a helyi partnerek ötleteket kísérleti kezdeményezésekké alakítottak. Valós korlátokkal, a helyi kultúrával és egyenlőtlen esélystruktúrákkal kellett megküzdeniük. Az itt bemutatott eredmények nem tökéletes megoldások. Ezek kipróbált lépések előre, amelyek bizonyítják, mit tartottak fontosnak az emberek, mi segítette a kísérleti projektek sikerét, és mit kell a jövőben megerősíteni.

A pilotprojektek tanulsága egyszerű és fontos. Az érdemi előrelépés ritkán egyetlen intézkedésből származik. Kombinációkból származik: a láthatóság párosul a gyakorlati tanulással, a támogató terek kapcsolódnak a valós lehetőségekhez, a tudatosság pedig a nyomon követéshez és az intézményi támogatáshoz. Amikor ezek az elemek összeállnak, még a rövid kísérleti projektek is létrehozhatnak valami tartóssat: bizalmat, készségeket, kapcsolatokat és iránytűt.

Ha tanulsz ezekből a kísérleti projektekből, akkor csatlakozol egy szélesebb körű mozgalomhoz, amelynek tagjai aktív szakemberek és regionális szereplők, akik egy inkluzívabb, igazságosabb és rugalmasabb munkaerőpiacért dolgoznak. A füzetben bemutatott megközelítések nem másolható minták. Élő gyakorlatok, amelyek alkalmazkodásra, kísérletezésre és tanulásra ösztönöznek, beleértve azt is, hogy tanuljunk abból, ami nem úgy működött, ahogy vártuk.

Ne feledjük: az érdemi változás ritkán történik meg gyorsan, de akkor válik valósággá, ha közös erőfeszítéssel valósítjuk meg. Miközben ez a füzet végéhez ér, a munka a régiókban, a szervezetekben és a közösségekben tovább folytatódik. Minden mentorálási kapcsolat, minden utólagos workshop, minden intézmény és helyi hálózat közötti partnerség képes egy pilotprojektet útvonalává, az útvonalat pedig új normává alakítani.

Ha ezt a kezdeményezést továbbfejleszted, kérünk, oszd meg másokkal tapasztalataidat és tanulságaidat. Így válik a regionális gyakorlat tanuló közösséggé, és így jutnak el a társadalmi innovációk oda, ahol a legnagyobb szükség van rájuk.

A WIN konzorcium köszönetet mond minden WIN Innovációs Csoport koordinátorának, helyi partnerének, stakeholderének és résztvevőjének, akik időt, bizalmat és kreativitást szenteltek ennek az útnak. Reméljük, hogy ez a füzet sokak számára az inspiráció, a gyakorlati tanácsok és a bátorítás forrása lesz.

A változás apró lépésekkel kezdődik, de egyre nagyobb lesz, ha másokkal is megosztjuk.

Ez a kiadvány bemutatja, hogy a WIN program milyen eredményeket hozott a Duna-régió hét perifériás ipari térségében. Összegyűjti a helyi stakeholderek által kidolgozott ötleteket, innovációkat, valamint azokat a gyakorlati tanulságokat, amelyek az ötletek valós közösségekben történő tesztelése során születtek.

A kiadványban olyan megvalósult társadalmi innovációkat találsz, amelyek láthatóbbá tették a nők munkáját, erősítették készségeiket és önbizalmukat, hálózatokat és mentorálási lehetőségeket hoztak létre, valamint új párbeszédet indítottak el olyan helyeken, ahol a sztereotípiák még mindig meghatározzák a lehetőségeket. Megtudhatod azt is, hogy a résztvevők és a stakeholderek szerint mi volt a legfontosabb, és minek kell történnie a jövőben ahhoz, hogy a változás tartós legyen.

A változást előmozdítani kívánó emberek számára írt kiadvány olyan példákat kínál, amelyeket adaptálhatsz, nem pedig olyan modelleket, amelyeket másolnod kell. Használd az ötletek inspirálására, partnerségek kiépítésére és olyan útvonalak kialakítására, amelyek összekötik a nőket a saját régiójukban elérhető lehetőségekkel. Köszönjük mindenkinek, aki a WIN partnerség keretében közreműködött ezeknek az innovációknak a kidolgozásában és tesztelésében. Munkájuk bizonyítja, hogy a haladás lehetséges, még korlátok mellett is.

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

WIN